

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/9 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Apponyi beszéde.

Budapest, szeptember 24.

(v.) A jászberényi beszéd a politikai nyilatkozatoknak abból a fajtájából való, amely nem ad foglalkozást a kommentátoroknak. Nincsenek benne sem hátsó ajtók, sem sülyeszűk; hiányzik belőle minden kétértelműség és minden rejtett gondolat. Ami gróf Apponyi Albertben mint érzés, vagy mint eszme él, azt kivetítette magából ebben a beszédben. Elmondta reményeit, de nem titkolta el aggodalmait sem. Szinte azt mondhatnók: meggyőnt a közvéleménynek. Beszámolójának szónoki formája is mintha ilyes szándékra vallana rá. A lendületnek ez a virtuózja, a pathetikus hatásoknak ez a mestere most valóságos lecsatoló merész és biztos szárnyait s nemes egyszerűsége törekedett csupán. Ezuttal nem elragadni, hanem meggyőzni akarta hallgatóit; nem a fantáziát akarta hevíteni, hanem az észre és a lelkiismeretre kívánt hatni. Ő, aki egyébkor másokhoz és másoknak beszél, tegnap hallgatóihoz szólott ugyan, de inkább maga magának, mint nekik. Szükségét érezhette annak, hogy kitarja a saját énjét a nagy nyilvánosság előtt, talán inkább azért, hogy magát nyugtassa meg, semmint azért, hogy felvilágosítsa a közönséget.

Örömet jegyezzük fel, hogy ez a gyónása élénk tesztet aratott nemcsak a saját barátainál, hanem a szabadelvűség minden hívének is. Gazdag tartalmu beszédének minden egyes pontja államférfiai egyéniségének két megnyerő vonását domborítja ki: a feltétlen lojalitást és az őszinte szabadelvűséget. Apponyi egyetlen szóval sem szépi a liberális párt belső állapotát; nem tagadja, hogy az immár egységes pártköteléken belül itt-ott még megrezdül a mult idők keserűségeinek egy-egy akkordja s hogy a többség alkotó elemei közt egy s más kérdésben még lehetnek, sőt vannak is eltérések. De mikor

ezt beismeri, egyuttal a kezében lobogtatja a feledés fátyolát és felajánlja — viszonzást kérve — a maga őszinteségét a még fennálló eltérések kiegyenlítésére. Elismeréssel fogadjuk ezt a férfias és helyes beszédet. A többség nem lehet két pártnak térben és időben egymás mellett lézengése, hanem feltételezi az egyazon táborba sereglettek organikus egységét, emez pedig a lelkek egybeforrását. E cél elérésének egyetlen módja van: az, melyet Apponyi Jászberényben megjelölt, — elfeledni a multat, összhangzásba hozni a jelent és szervesen egyesülni az együttes erővel megalkotandó jövő érdekében.

Hogy ezt a jövődőt milyenek óhajtja és képzeli, azt is teljes nyíltsággal tárta fel gróf Apponyi Albert. A szabadelvű politika elvi alapján fokozni és tömöríteni a nemzeti erőket: ez valóban a megoldandó feladat. Tartózkodnunk kell csakugyan mindentől, ami a közéletnek oly keserves áldozatok árán kivított harmóniáját ismét feldulhatná s akár új meghasonlásokat okozna, akár feltámasztaná a régi visszavonást. A viszálykodás csökkenti és szétforgácsolja a nemzet erőit; pedig minden jel arra int, hogy erősbödjünk és tömörüljünk. Ebből a gondolatból indulva ki, Apponyi a legnagyobb szigorral támadja a társadalmi békére veszedelmes végleteket, amelyek felekezeti surlódások és gazdasági érdekharcok szításában buzgólkodnak. A néppárttal s a protestáns felekezetiesség szóvivőivel szemben a nemzeti szolidaritást, az agrár tulzókalkal s a merkantil fenevadakkal szemben a gazdasági ágazatok egymásra utaltságát hangsúlyozza. A nemzetnek békére van szüksége, hogy teljesen berendezve a jogállamot és kiegészítve szabadelvű intézményeit, egészen kifejthesse egyéniségét és teljes mértékben érvényesíthesse jogait és érdekeit. Gróf Apponyi Albert nemcsak beismeri, hanem individualitásának egész súlyával meg is pecsételi, hogy ezt a célt egyes egyedül a szabadelvű politika biztosíthatja, az a politika, mely a haladás és a

hazaszeretet magasabb rendű egységébe foglalja össze a nemzetnek a gazdasági és felekezeti érdekek szerint tagolt alkotó elemeit. Ime, a nemzet jövőjét Apponyi összeforrtak tudja és mondja a liberalizmussal. Ebben az alaptételben csucosodik ki a jászberényi beszédnek a nagy és örvedetes jelentősége. A reakciós áramlatokkal elszánt ellenségül helyezkedett szemközt a volt nemzeti párt vezére. Köz pályájának e döntő pontján végérvényes ez az ő elhelyezkedése. Ott fog ezentul harcolni a mi sorainkban, a mi soraink élén a liberalizmus eddig kivivott s ezentul kivivandó javaiért: erre tett ő tegnap Jászberényben ünnepies fogadalmat.

Csodálatos jelenség, hogy amikor ilyen bátor állásfoglalásra szánja el magát Apponyi, ugyanakkor két izben is kitör belőle valamely fájó kétség, hogy vajjon nem lesz-e meddő mindaz az erkölcsi áldozat, amelyet *de part et d'autre* hoztak a mai hatalmas többség létrejöttéért? Igaz, az új korszaknak még nem érett meg minden gyümölcse, megoldását várja még több fontos feladat. De vajjon ad-e jogot kételkedő csüggedésre? Hiszen maga Apponyi is hirdette, hogy még nem vett birtokba a feledés minden keserűségeit s hogy a kölcsönös nyíltságnak ki kell még egyenlitenie némely eltérést. Mit jelent ez? Hogy eddig csak a program kész még, de a pártnak belső egysége még csak most van készülőben. S lehet-e, szabad-e olyan pártszervezettel, amely még nincs egészen túl a lelki egybeforrás folyamatán, neki indulni az egész program egész megvalósításának? Kivánatos-e, hogy akár a program, akár a párt lássa kárát az ilyen korai vállalkozásnak? És őszintén szólva, az új alakulás eredménytelennek már ma sem mondható. A kormányzati erőszak megszünt; a polgároknak felbredt jogaiknak, a köztisztviselőkben pedig kötelességeiknek öntudata; politikai meggyőződéséért senki sem szenved üldöztetést; a jussát mindenki bátran keresi és biztosan

TÁRCA.

Hangulatok.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Wolfner Pál.

(Kis német fürdőnek sziklás partja az Északi tenger mellett. Esteledik. Halvány, borongó világítás. Dénes és Margit a parton állanak és belebámulnak a csapkodó hullámokba. A vihar zug.)

Dénes (hirtelen körültekint): A vihar mindig erősebb lesz. Jó lesz, ha haza megyünk.

Margit (halkan): Még egy percet csak. Ugy szeretem a háborgó elemeket nézni. És ez a mai est egészen megfelel annak a képnek, amelyet az északról elképzelttem magamnak: szirtre csapkodó hullámok és süvöltő vihar, rohanó felhők és kísérteties színek. Ez a kép vonzott engem folytonosan. Hadd élvezzem most.

Dénes: És a napfény?

Margit: A napfényt gyűlölöm. Ellustit, el-lankaszt. Csak a viharban van erő.

Dénes (vállat von): Édes barátom, mi itt úgy beszélünk, mint egy szimbolista darabnak szereplői a harmadik felvonásban, amely a legérthetlenebb. Nem tudom, hogy maga komolyan hisz-e abban, amit mond, vagy csak velem akarja-e elhitetni, hogy imponáljon nekem. Ebben az utóbbi esetben lojálisan bevallom, hogy maga föltétlenül imponál nekem, — viharzugás, napfényutálat és egyéb érdekes dolgok nélkül.

Margit: Nagyon köszönöm szives jóakarátát. Tehát én imponálok magának. Minő végtelen szerenese. Hanem a hangulataim őszinteségében nem hisz. És szabad tudnom, miért?

Dénes: Mert egyáltalában nem hiszek a hangulatban.

Margit: Ah. Ez egészen új állítás.

Dénes: Nem a. Mindenesetre régiebb, mint az összes hangulatok, amelyekkel a legmodernebb kor ajándékozta meg az emberiséget. Még pedig egészen hasznos céllal. Mindaz, amit ma az enervált, következetesség nélküli és mindenekfölött önző emberi természet elvállalni restel, azt a hangulatoknak számlájára iratja. Nagy ostobaságot csináltunk. Nem mi voltunk a hibásak, hanem a szerencsétlen hangulat, amelynek nem tudtunk ellenállni. Neveletlenek voltunk. Hjah, mert történetesen rossz hangulatban találtuk. És így megyen tovább, amíg végre annyira megbarátkozunk a hangulatainkkal, hogy formálisan kacérkodunk velök, sőt hiszünk is bennök.

Margit: Jó. Mondjuk, hogy igaz van. De ha magunk is hiszünk bennök, miért volna bennünk a hiba? Az emberiség elvégre jó darabig boszorkányokban is hitt, és maga csak nem akarja azt mondani, hogy az középkori bíró, aki saját kezével gyújtotta meg a máglyát, amelyen a boszorkány elégett, hogy az bűnös lett volna?

Dénes: Erre a feleletre nem én vagyok az illetékes. Azon a máglyán a boszorkány elégett el és nem én. Ha őt kérdezte volna meg, valószínűleg gyilkosnak mondotta volna a bírót, aki őt halálra ítélte. És a maga szempontjából bizonyára igaz lett volna.

Margit: A boszorkányerekről tehát nem akar véleményt mondani, mert nem szenvedett alattuk. De hát ugyanezen az alapon nincs joga az én vagy bárki más hangulatai ellen meny-dörögni. Ezek alatt sem szenvedett.

Dénes: Hm. A mások hangulatait hagyjuk ki a játékból. Maradjunk magánál. Tényleg olyan tisztának érzi-e a lelkiismeretét?

Margit: A kérdés nem rossz.

Dénes: És a feleletet, mivel magától aligha kapom meg, bátor leszek szintén megadni. Hogy a boszorkányerekekben elítélt mit gondolt, azt nem tudom, legfőlebb sejttem. De hogy én mit gondolok, azt már teljes bizonyossággal megmondhatom.

Margit: Az előadás érdekesnek ígérkezik. Folytassa.

Dénes: Érdekes nem lesz, mert igen régi dolgokról lesz benne szó. Még csak tanulsága sincs, mert hiszen jó magam sem vontam le belőle a tanulságot. Egyszerűen néhány tényt akárok regisztrálni. Mintha egy matematikai példáról volna szó, mert hiszen igen jól tudja, hogy éni a matematika segédtanára vagyok a számbokrét négy osztályos gimnáziumban, hétszáz forint fizetéssel és háromszáz forint lakbérrel.

Margit: Ezek a részletek is a maga példájához tartoznak?

Dénes: Ahhoz. Lényeges alkotórészei. Tehát, matematikailag szólva, adva van egy fiatal hölgy. Kora tizennyolc, termete kifogástalan, szeme kék, haja fekete, neve Margit, és hozományja kétszáz ezer forint.

Margit: Ez úgy látszik, én volnék.

Dénes: Ugy látszik. Azután adva van másodszor egy fiatal ember. Miután az illető én magam vagyok — a közelebbi részletesezt elengedi. A fizetésről és lakbérrel már az előbb emlékeztem meg.

Margit: Ha emlékeim nem csalnak, ez a feladat egy egyenlet két ismeretlennel.

meg is találja. Hát ez semmi? Nincs-e a közelmúlthoz képest óriási mértékű haladás ebben az állapotban? Nem kell a kormányt noátani elszánt cselekvésre. Ahhoz, amit kiirtott, sok határozottság és erély kellett. S nem kell-e előbb alaposan meggyomlálni a termőföldet, mielőtt behintenek az új vetőmagot? A negatív munka el van végezve. Várjunk nyugodtan. Haladék nélkül és szívsós eréllyel fog elvégezni a pozitív munka is.

Ez a megjegyzésünk már nem Apponyi Albertnek szól, hanem Szentiványi Árpádnak, ennek a kedves szilajsága, örökké lángoló véré, deres fejű ifjunak, aki Jászberényben a fehér asztalnál ugyancsak pattogott és újra meg újra fenyegetőzött a konzervációk levonásával. Nem vesszük túlságos komolyan ezeket a tüzes kifakadásokat, a miket a genius loci és az ellenzéki pártelnökség emlékeinek akut felviharzása sugalmazhatott. Hiszen a tősztozó Szentiványi Árpád elment egészen addig a feltevésig, hogy Széll Kálmán esetleg nem tudná, vagy nem akarná programja szerint az új korszakot felépíteni. Nem tudná? De hisz ez a Széll Kálmán képességének a kétségbevonása! Nem akarná? Ezzel pedig a Széll Kálmán jóhiszeműsége volna kérdésessé tőve! Eh, ilyesmit Szentiványi Árpád nem akarhatott mondani. Ha mondta, hát elragadta a szónoki hód, még pedig olyan tájékra, ahová a maga jószántából bizonyosan nem vetődött volna soha. A szabadelvű párt egyik alelnökét Szentiványi Árpádnak hívják. Ettől az alelnöktől aligha szigorú dorgálást nem kapott a szilaj véré Jászberényi tősztozó. Szólt pedig a dorgálás ilyesformán:

— Hallod-e, Árpád, ezentul jobban vigyázz a nyelvedre. Te megtámadtad tulbuzgóságodban a kormányelnök képességét és jóhiszeműségét. Holott mint a szabadelvű párt tagja köteles bizalommal vagy a tehetése és a szándékai iránt. Jobban zabolázd meg ezentul magad, Árpád, mert különben a legcifrább rendreutalást fogom a fejedre zudítani . . .

Őszintén szólva, tartunk tőle, hogy a lojalis alelnök nem igen fog a vulkánikus véré párttaggal birni. Szentiványi Árpádot még Szentiványi Árpád sem tudja féken tartani. Pattogó kedvében tartsa Isten soká a derék öregel.

BELFÖLD.

Pozsony vármegye Darányinak. Pozsony vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt közgyűlést tartott, amelyen jogosulatlanok nyilvánítva a

Denes: De az ismeretlenek már ki vannak számítva, és így ismerjük a feladat megoldását.

Margit: Lesz megoldás?

Denes: Már van is. De a megoldás mindég a végén jön. Tehát az előbb említett fiatal leány, röviden maga, kedves mamájával, kinek ideggyöngösége ellen az orvosok egy abszolút félreesső furdót ajánlottak, idejött. Itt találta azt az előbb említett fiatal urat, röviden engemet. Ez az expozíció.

Margit: Nagyon mulatságos és érdekes.

Denes: Az expozíció nem ígér semmit. Nem is tart meg semmit. Mert hiszen azt nem lehet „valaminek” nevezni, hogy a fiatal hölgy a természet szépségeinek és az unalomnak hatása alatt olyan hangulatba jött, hogy velem, a matematika segédtanárával kacérkodni kezdett.

Margit: Kacérkodtam magával? Lássá, mégis mondott nekem valamit, ami új előttem.

Denes: Sajnálom, hogy én nem hízleghetek magammal azzal, hogy újságot sikerült mondanom. Maga fölöttébb tisztában volt saját magával — velem. Tisztában volt azzal, hogy ész nélkül szeretem. Kérem, ne forduljon el. Nem vallomást teszek, hanem tényeket konstátok. Tehát szerelmes voltam magába. Ez még nem lett volna baj. Annyi eszem még maradt, hogy tudjam, hogy milliómos kisasszonyokat nem neveznek éppen a matematika segédtanárainak számára. A „szegény ifjú történeté”-ben pedig, aki végül megkapja a gazdag leányt, egyáltalában nem hiszek. És ezért bölcsen kerültem magát.

Margit: Ah. Került. Ezt nem is vettem észre.

Denes: Dehogyan nem vette észre. Sőt bántotta is. Igen bántotta, hogy ez a kis, jelentéktelen izé nem adja meg magát kényro-kegyelemre. Hogy meg gondolkozni is mer. Ezért meg kellett büntetnie. És ezért szíves volt nekem bemutatni egy

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ellen intézett támadásokat, elismerését fejezte ki a miniszter kormányzata iránt. A közgyűlésre gróf Apponyi Albert egyenesen Jászberényből jött meg és maga is felszólt a bizalmi indítvány mellett. Különösen kiemelte, hogy a földmívelés érdekeinek védelme nem támadás az ipar és kereskedelem érdekei ellen, mutatja az, hogy éppen a kereskedelmet és ipart képviselő Pozsony város épp mostanában választotta meg Darányit diszpolgárnak. A minisztert a közgyűlés határozatáról táviratilag értesítették.

Ankét a kereskedelmi minisztériumban. A tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslat tervezetén most dolgoznak a kereskedelemügyi minisztériumban. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a javaslatra nézve meg akarja hallgatni a szakörök véleményét és ezért október másodikára ankétet hív egybe a minisztériumba. Az ankétben dr. Nagy Ferenc államtitkár fog elnökölni és meghívják rá a kereskedelmi kamarák képviselőit és néhány kereskedelmi egyület.

KÜLFÖLD.

A kínai háború.

Budapest, szeptember 24.

America locuta est. Háromfelé is megadta válaszáat Amerika: a német javaslatra, az orosz javaslatra és a kínai béketárgyalásokra vonatkozólag; az elsőt elvben elfogadja, de tényleg visszautasítja; a másodikat egyszerűen visszautasítja, a harmadikat — tudniillik a kínai béketárgyalásokat — elfogadja, Amerika a német javaslatot illetőleg azt ohajtáná, hogy a bűnösök szükséges szigorú megbüntetését maga a kínai kormány vegye el, ami a német javaslat visszautasításával egyértelmű. Minthogy azonban valószínűnek jelentik, hogy a többi hatalmak mind hozzájárulnak a német jegyzékhez, Amerika különválása ebben a kérdésben lényegtelen. Lényegesebb az, hogy Khina a felháborodottat játszsza s nem akar engedni a hatalmak semmiféle követelésének; az udvar nem is szándékozik többé Pekingbe visszatérni és Sansziban állítólag már építik is az új eszszári palotát. Könnyen odaforodhat hát a helyzet, hogy Oroszországnak alapos oka lesz megbánni és megmástitani azt az elhatározását, hogy csapatait kivonja Pekingből.

(A német körirat.)

Bécs, szeptember 24.

A *Pol. Corr.* pétevári jelentései szerint bizonyosra várható, hogy Oroszország kedvező álláspontot fog elfoglalni Németországnak Khinára vonatkozó legutolsó javaslataival szemben. Az ottani vezértörök tetszéssel fogadták Bülow körjegyzékének hangját és eszmemenetét. Az orosz válasz késése kizárólag annak a körülménynek tulajdonítandó, hogy a válasz megállapítása idővesztéssel jár, mert a cár Spalában időzik.

hangulatát, amelyben imádjá a természetet, rajong az északért, undorodik az emberektől, gyűlöli a léhaságot és szeretni tudna egy igazi férfit. Az az igazi férfi én voltam.

Margit: Szerénysége nem hallgatott el magáról semmit?

Denes: Szerénységem itt nem jön szóba. Nem valóságokról beszélek, hanem arról a hangulatról, amelyvel sikerült szerénységesen belőlem félbolond helyett egész bolondot csinálnia.

Margit: És ez a bolondság most elmúlt?

Denes: Oh nem. Legyen nyugodt. Hanem a legnagyobb bolondoknak is vannak világos pillanataik. Egy ilyen világos pillanatban váltottam meg ma estére a hajójegyet, összeesomagtam a holmimat és bucsuzom magától ebben a pereben.

Margit: (felemeli a fejét.) Ez azt jelenti, hogy elutazik.

Denes: Ma este tíz órakor.

(Csend.)

Margit: (félíg habozva.) És ha — azt mondanám — hogy ne menjen . . .

Denes: (igen nyugodtan.) Azt mondanám, hogy ez is a hangulathoz tartozik. A középkori bíró is hitt a maga ítéletének igazságában, amikor máglyára küldte a vádlottat. És maga is azt hiszi ebben a pillanatban, hogy hangulata őszinte. De én nem hiszek.

Margit: (egyenesen a szeme közé néz.) Ez a hitelenség sok szenvedést fog még szerezni — magának.

Denes: És még sokkal többitől fog megkímélni — engem.

(Csend.)

Margit: (Hirtelenül a régi nyugalommal.) Már egészen besötétedett. És ha maga el akar utazni . . .

(A béketárgyalások.)

London, szeptember 24.

A *Times*nak jelentik Pekingből: A német követség visszavonását bizonytalan időre elhalasztották. Csing herceg arról értesítette a követeket, hogy *Li-Hung-Csang* legközelebb Pekingbe érkezik s azt javasolta, hogy a követek tanácskozás végett a cunghijámenbe jöjjenek.

(Az orosz exodus.)

Pétervár, szeptember 24.

A hivatalos lap jelenti: A császári követség elutazására a császári csapatok elvonulására és az orosz alattvalóknak Pekingből Tiencinben való elköltözéséről szóló császári rendelet, amely az illető hatóságokkal augusztus 25-ikén és 26-ikán fődott táviratokkal közöltetett, a Taku és Peking közti szabálytalan táviró- és hajójárgalom következtében az orosz követhet e hónap 5-ikén és az orosz csapatok parancsnokához csak hatodikán jutott el. Giers államtanácsos, valamint Lenevics tábornok azonban meglettek minden szükséges intézkedést a rendelet végrehajtására. A császári követség néhány tagja, valamint a csapatok egy része már elindult Tiencin felé. A többi csapatokat, amelyben a helyi föltételek engedik, részenként logják elszállítani.

(A csökönyös Khina.)

London, szeptember 24.

A *Daily Express*nek táviratozzák Sanghaiból: *Li-Hung-Csang* a sanghahi hatóságoknak azt táviratozta, hogy *Tuan* hercegnek és a többi kínai főurnak kiszolgáltatásáról szó sem lehet s hogy ennél fogva lehetetlen a békülés. Khina a végső fog ellenállni, ami már abból is kitűnik, hogy *Tuan* herceget kinevezték a császári nagytanács elnökévé, *Tungfusziangot* pedig *Junglu* helyébe, a kínai csapatok élére állították. *Tungfusziang* kijelentette, hogy *Waldersee* ellen a legerősebb ellenállást fogja kifejteni; Khina már most az egész világ ellen kénytelen harcolni. Már most egészen bizonyos, hogy az özvegy császárné egészen *Tuan* herceg behatása alatt van. A herceg a legutóbbi eseményekért való felelősséget egy tábornokra akarja háritani, aki a boxerek tanácsadója volt.

Brüsszel, szeptember 24.

A pekíngi belga követ a következőket táviratozta: Az özvegy császárné véglegesen Sansziba akarja áttenni a birodalom székvárosát s már meg is kezdte az új császári palota építését. A követ azt jelenti, hogy a helyzet nagyon megrosszabodott és hogy szükséges lesz, hogy a szövetséges csapatok Sanszi ellen induljanak.

London, szeptember 24.

A *Standard* jelenti *Sanghaiból* tegnaptól: A külföld nézetének nyílt semmibevételével a kínai kormány kinevezte *Tuan* herceget a nagy tanács

Denes: Már nem is bucsuzhatom el a kedves mamájától sem. Lesz szíves tehát nevemben . . .

Margit: (Kurtán.) Elengedem az összes balalításokat.

Denes: (Leveszi a kalapját.) Tehát — Isten áldja meg.

Margit: (Kezet akar neki nyujtani — azután meggondolja magát és csak fejét hajítja meg.) Isten megáldja. (Denes el.)

Margit: (Utána néz egy pillanatra — azután kibámul a háborgó tengerre. A vihar zug. Teljesen besötétedik.)

Ballet után.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: *Marcel Prévost.*

(Most éjjel után egy óra van. A rue de l'Université egyik előkelő palotájában mélységes csönd uralkodik, mikor a nagymama a kis Josettelé haza érkezik az Operából.)

Josette és nagymama nem alsznak el mindjárt. Egymás mellett fekvő szobáikat csak egy ajtó választja el, mely azonban mindig nyitva van éjszakára. Nagymama már lefeküdt a XIV. Lajos korabeli széles ágyba. Nagyon kedves arcú öreg asszony s csinos éjjeli toletteje jól illik neki.

Mosolygva nézi unokáját, aki a tükör előtt áll. Cipőjét már levette s miközben fehér alszoknyáscskáját megemeli, mindenféle táncélept próbálgat. Iparkodik, hogy tizenhétéves, csinos arcára a balletáncosnők hipnotikus mosolyát varázsolja.

Két, ernyővel leborított lámpája világítja meg a szobát. A tiz már kihavadt a kandallóban.)

Josette: Látod, nagymamácska, már tudom.

Nagymama: Hát elment az eszed, Josette? . . . Most menj szépen aludni, angyalom . . . Reggel nem tudsz felkelti, s ha édes anyád eljön, engem szid meg, hogy oly későn fekszel le.

Josette: Oh csak egy perőig, édes nagymamácska.

elnökévé és Tungfusiangot az északi csapatok főparancsnokává, továbbá a sanghaji táotait Kiangsu tartomány főbírájává, a cseilau herceget államminiszterré és Csaung herceget, a boxerek helyettes fővezérért a nagy tanács tagjává.

Brüsszel, szeptember 24.

Egy *sanghaji* távirat jelenti:
Az özeveg császárné személyesen elrendelte, hogy *Sanszi vidékén ki kell irtani az idegeneket és egy császári rendelettel utasította az alkirályokat, hogy nélkülözhető csapataikat küldjék Szianfuba a császári család védelmére.*

Köln, szeptember 24.

A helyzet Kínában ismét *veszedelmesebb* lett. Lord *Salisbury* ma megjelent kiáltványában, amelyet a választókhöz intézett, a kormány nevében ki is fejté ezt a veszedelmet. Az utolsó táviratokból kitűnik — így szól a manifestum — hogy *Tuan* herceg magához ragadta a kormányhatalmat s most már szó sem lehet arról, hogy a bűnösöket Kína kiszolgáltassa vagy megbüntesse.

(Amerika magatartása.)

Köln, szeptember 24.

A *Köln. Ztg.*-nak félhívatatosan jelentik Berlinből: Az Egyesült-Államok különösen azért igyekeznek a hatalmakat rábírni, hogy a kínai kormány irányában elnézőbbek és engedékenyebbek legyenek, mert a *Fülöp-szigeteken nagyon megrosszabodott a helyzet.* De Amerikának a koncertből való kiválása csöppet sem változtatja a helyzetet, mert a többi hatalom almozott elég erős, hogy a kínaiakat gaztettét megbosszulják.

London, szeptember 24.

A Standard írja: Attól lehet tartani, hogy az Egyesült-Államok magatartása gyöngíteni fogja a szövetségesek erkölcsi befolyását. A nézeteltérésnek minden jele kétségkívül fel fogja batorítani a kínaiakat, ezért az Egyesült-Államok magatartása igen sajnálatos. Mi méltányoljuk — mondja a lap — Mac Kinley választási nehézségeit, de olyan országnak, mely mint birodalom szerepet akar játszani, az első lelkék egyikeként meg kell tanulnia, hogy a bepolitikának nem szabad értenni a külföldi kötelességeket.

(Ketteler másik gyilkosa.)

London, szeptember 24.

Ketteler gyilkosát, aki tiszt a mandzsu fehér zászlósok seregében, ma elfogták. A gyilkos bevallotta, hogy ő ölte meg a német követet egy herceg parancsára, akinek nevét azonban nem akarta elárulni.

(Osztrák-magyar áldozatok.)

Bécs, szeptember 24.

A kelet-ázsiai osztrák-magyar hajórajparancsnokság jelenti Takuból 22-éről: A peitangi aknarobbanás alkalmával megsebesültek közül Kalnyig Dam-

jan matróz meghalt. *Kántor Géza* kormányos legény veszedelmesen megsebesült. Három matróz súlyosan megsebesült, de állapotuk nem reménytelen. Tíz matróz könnyen megsérült. Pap tengerészhadapródot az Aspern hadihajóról tegnap Takuban eltemették.

Látogatás a transvaali követségben.

— A *Budapesti Napló* levelezőjétől. —

Brüsszel, szeptember 20.

Tegnap este ideérkezésem után rögtön jelentkeztem a *Rue de Livourne* 8. sz. alatt, a délafrikai köztársaság követségén és kihallgatást kértem dr. *Leyds* meghatalmazott minisztertől. Az utcára nyíló pompásan faragott tölgyfaajtón ez a tábla van felszegezve:

Kanselarij
van het
Gezantschap
der
Zuid-Afrikaansche Republiek.

A szolgál felvitte névjegyemet az emeletre, majd lejött egy fiatal hivatalnok és behatón kikerdezett, hogy mit akarok. Miután eimondottam, hogy mint magyar hírlapíró dr. *Leyds* urat akarom meginterviewolni, visszament az emeletre. Néhány perc múlva újból lejött és így szólott:

— Uram, ő excellenciája holnap reggel tíz órakor fogadja önt.

Midőn ma reggel a *rue de Livourne*-ba siettem, ugyanaz a fiatalemberem fogadott:

— Uram, ő excellenciájának sürgősen el kellett utaznia, de meghagyta *Van Boeschoten* tanácsos urnak, hogy fogadja önt. Tessék velem jönni, a tanácsos ur várja.

A váróterem igen egyszerűen, de izlésesen van berendezve. Az egyedüli falidisz *Krüger* elnöknek életnagyságu fotografikus arcképe. A többi szobának és iroasztalnak a díszé is az öreg köztársasági elnök arcképe.

— *Van Boeschoten* ur kéréti, — jelentette egy szolgál. Beléptem a követségi tanácsos szobájába, aki különben az első titkár teendőit is végzi. Mintegy 45–50 éves, de már lejár szakállu, egyébként igen elegáns ur állott előttem:

— Dr. *Leyds* ur megbízásából köszönöm önnek, uram, hogy tolmácsolta a szabadságszerető magyarok rokonszenvét. Legyen szives, foglaljon helyet és kérdezzen. Amire tudok felelni, szivesen és őszintén mondom el feleletemet. *Alig egy hete, hogy megérkeztem Dél-Afrikából és így híreim meglehetősen frissek, noha ön azokat valószínűleg mind ismeri.* Sajnos a kábelek mind angol kézben vannak és így mi is csak nagy ritkán és óriási kerülő utakon jutunk egy-egy eredeti és fontos kábelátvirthoz. De talán tudok valami újat is mondani.

Josette: (komolyan.) Oh, csakugyan?

(Gondolkodik, majd réhangoosan.)

— Mondd csak nagymama...

Nagymama: Nos?

Josette: Láttad azt a táncosnót, aki a harmadik sorban állt? Jobbról a harmadik — két trikot volt rajta, vörös haja van.

Nagymama: Nem.

Josette (egyre bizalmasabban): Tudod — de ne mond meg senkinek — (nagymama nemet int a fejével) — tudod, az a Hektor bátyám maitresse-sze.

Nagymama (szörnyűködve): Maitresse? (Szigoruan): Hol hallottad ezt a szót, kedvesem?

Josette (osodálkozik): De kérlek, nagymamácska... én igazán nem tudtam, hogy ez csunya szó... Sok színdarabban előfordul s ma este is mondták a színpadon.

Nagymama: Az egészen más — amit a színházban mondanak.

Josette: De hát hogy kell azt mondani, ha éppen ilyesmirel beszélsz az ember?

Nagymama (zavartan): Hogy? Hát a barátóje — vagy — vagy a kedvese.

Josette: Oh nagymama — a kedvese! Ezt csak a cselédek mondják.

Nagymama: Fiaatal lánynak egyáltalában nem kellene ilyesmirel beszélni. (Aggódva) Különben is, ki mondta azt neked, hogy az a kisasszony Hektor —? Csak nem ő maga?

Josette: Nem, nagymamácska. Tudod, múlt pénteken meghíltél s a páhozodás be Borneséknek engedted át. — A második fölvonásban följött Hektor is, hogy de Bornesékét időzőlje. Aztán kérték, hogy maradjon s folyton a vöröshajával bosszantották. Akkor fehérben volt, Lohengrint adták.

— Hol van *Krüger* elnök?

— A mi szeretett öreg elnökünk most tényleg Lourenço-Marquezen van, de ami az ő állítólagos fogvatartását illeti, azt egyszerűen nem hiszem, ámbar erre vonatkozólag megbízható értesüléseink nincsenek. En körülbelül két hónappal ezelőtt beszéltem az öreg elnökkel. Igen jó színben volt és elég jókedvű volt.

— Igaz-e, hogy az elnök ur Európába jön?

— Igaz és természetes. De ne higgyék, hogy menekülni akar. Ő nem fél az angol fogságtól sem, sem a haláltól. Egyszerűen misszióba jön. Talán sikerül neki valamelyik hatalmat intervencióra bírni.

— Szabad tudnom, melyik hatalomtól remélnék intervenciót?

— Erre nem felelhetek. Bocsanatot kérek, de diplomáciai valótanságot nem akarok mondani.

— Szabad talán tudnom, hogy állanak most a hadi viszonyok és milyen hatással volt *Krüger* távo-zása a köztársaság területéről?

— A viszonyok rosszak, szomorúak, de még távolról sem vagyunk annyira leverve, amint ezt a mi ellenségünk szeretné és már is hirdetni szereti. Oh, még sokáig küzdünk! Az utolsó csöpp vérünkig! S ha fiatalnak mind elhullottak majd, előjönnek rejtett farmjaikból az öregek; az asszonyok! Sok vérbe kerül Angliának minden talpalatnyi föld, amelyet jogtalanul hatalmába ejt. Isten bennünket úgy segítjen, de még tíz évig is bírjuk. Mert most már nem hadsereggel küzdünk. Ez most olyan harc, hogy gyakran féltnet boer nekitámad egy angol ezrednek. Végzik szomorú kötelességüket a mi fegyvereink és aztán eltűnnek, míg alkalmas pillanatban és helyen újból eldurranának néhány lövést. *Iszonyatos, uram, az a harc, amit küzdünk, de mindenünk kockán forog!*

Es *Krüger* távo-zása? Midőn én most nemrég lenn jártam, az angolok heliografiall azt izenték nekünk, hogy minek küzdünk még? Hiszen mindenünk elveszett már! S mi azt izentük akkor vissza, hogy sokat veszítettünk már, de még nem mindent. *Krüger* már akkor kijelentette, hogy egy hollandi hadihajón Európába jön. A boerok ezt tudomásul vették s tovább küzdenek. *Botha* tábornok tényleg beteg. De hiszen a guerilla harcban nincs szükség főparancsnokra. A boerok most tiz helyen is küzdenek egyszerre. Parancsnok nélkül és mégis lelkesedten, elkeseredetten. Nem tartjuk érdemesnek a sok valótlán angol hirt megcafolni, de higgye el, sem *Buller*, sem *Lorr Roberts* sohasem vallják be, hogy hány derék katonájuk esett el. Mi mindig bevallottuk őszintén.

— Hány harc képes emberük van még?

— Harc képes? Talán harmincezer, talán több. De most alig a fele harcol szétszórva Oranjanban és Transvaal északi vidékein huszszoros ellenséggel.

— Csak még két kérdésre kérek választ. Hogy

Nagymama (magában): Óh a haszontalan. Már megint ostobaságokat művel. No, majd kiverem én a fejből, csak idejőjjön holnap.

(Szünet.)

Nagymama: Menj aludni kedvesem. Késő van.

Josette (hizeleg): Még valamit szeretnék megkérdezni tőled nagymamácska. Aztán azonnal lelekszem.

Nagymama: Nos, jó. De hamar.

Josette: De nem szíds meg?

Nagymama: Nem. Csak rajta.

Josette (eltakarja az arcát a vánkosokba): Csak azt szeretném tudni — ha megmondanád — hogy mi az — ha az a vörös haju a Hektor kedvese?

Nagymama: Nem, ne kérdezz ilyen ostobaságokat... Most azonnal menj aludni. Későn van.

Josette: Óh nagymamácska, ha nem mondd meg, akkor egész éjjel ezen töröm a fejemet s nem tudok elaludni. Egy percig sem fogok aludni.

Nagymama (ijedten): De *Josette*...

Josette: Nézd, nagymamácska, csak annyit kell mindig felnelnd a kérdéseimre, hogy: igen, vagy: nem. — Akarod?

Nagymama: Hát nem bánom.

Josette: Látod — én azt hiszem — de ne neved ki, ha nem úgy van — én azt hiszem, hogy Hektor úgy van a vöröshajával, mintha a felesége lenne. A különbség csak az, hogy mégsem a felesége. — Ugy-e?

Nagymama: Igen. (Szünet.)

Josette (hosszas tünődés után): Akkor bizonyosan nagyon megrugta már a vöröshajut a Hektor.

Nagymama (csodálkozva): Megrugta?

Josette: Nos igen. — Mikor öt évvel ezelőtt Etretatban voltunk, egyszer megleptek bennünk a de

Most megvan... tudod, ahogy a Laus csinálta, mikor a bal lábát élig keresztbe tette a jobb lába fölé. Nézz csak, (táncol) ugy-e éppen így tett?

Nagymama: Eppen így.

Josette (a tükör előtt megáll, felemeli szoknyácskáját s hátrább tolja a lábát): De — (figyelmesen nézi magát a tükörben) — de nekem sokkal vékonyabb a lábszáram, mint a Laus kisasszonyé (ujra leereszti szoknyácskáját, a nagymama ágyához siet és leül az ágy szélére). Mondd csak nagymamácska, hány éves lehet az a Laus?

Nagymama: Hát honnan tudjam én azt gyermekem? Bizonyosan fiatal még — talán harmincöt éves.

Josette (meglepetten): Oh — harmincöt... olyan vén? Lehetetlen.

Nagymama: Hisz tudod kicsikém, hogy hogy van az a színésznőknél — a villamos lámpák és a festék. Mindig fiatalabbnak látszanak, mint Laus kisasszonynak való-sággal.

Josette (komolyan): Mondd nagymama, ugy-e mire én harmincöt éves leszek, nekem is olyan vastag lábszáram lesz, mint a kisasszonynak?

Nagymama (nevetve.) Ne beszélj ilyen ostobaságokat.

Josette: Nem, mond meg — kérlek, édes, jó nagymamácska (megesókolja.)

Nagymama: De hát nem tudom. — Honnan tudjam én az ilyent? Jó nővéred van kicsikém, csak még sovány egy kissé.

Josette: (kacag). Igazán? (Nézegeti magát.)

Nagymama: Hisz az szörnyűség volna, ha a te korodban olyan lábod volna, mint Laus kisasszonynak... Várom kell még legalább öt évig... amíg férjhez mégy... Majd asszonykorodban.

bánnak az angolok a foglyaikkal és mi lesz, ha — amitől Isten mentse — az angolok tényleg egész Transvaal hatalmukba ejtik?

— A boerokkal elég tisztességesen bánnak az angolok. Rossz bánásmódról ritkán hallunk panaszt a mi embereinktől. Inkább a bevándorolt és most kiutasított transvaali lakosokkal bánnak könyörtelenül és barbár módra.

Mi pedig végezzük kötelességünket. Ha majd egyszer újból lelvirrad a minapunk, talán jobb kedvűek leszünk. Nem hiszem, hogy egyhamar sikerül Angliának bennünket teljesen levernü, de ha bekövetkeznék végételünk napja... — itt egy könnyet morzsoló el a tanácsos — a jó Isten tudja mi lesz velünk... .

— Tanácsos ur, szabad beszélgetésünket egész terjedelmében a *Budapesti Naplóban* közölném?

— Sőt kérem is erre. Magyarországból a rokonszenyvek és őszinte részvéreink annyi sok ezer jelét kaptuk, hogy lehetetlen volt mindenkinél még a nyomtatott közszó levéllet is elküldeni. Köszönje meg lapjában a mi nevünkben a magyarok barátságát és köszönöm önnek, valamint szerkesztőinek is, hogy érdeklődnek ügyünk iránt.

Ezzel a beszélgetésünk véget ért. *Van Boeschoten* ur szívélyesen kezét fogott velem és én meghatva távoztam, a legszomorubb *Gezantschap*-ról.

Sólyom Gyula.

Az angol választások.

Budapest, szeptember 24.

A választási mozgalom egész Angolországban mindenfelé megindult. A londoni lapok hosszú tudósításokat közölnek a választó-kerületekből, amelyekben sorra lépnek beszámolóikkal és programbeszédekkel a kormány és a parlament kiválóságai. Így *Chamberlain*, a délafrikai háború megcsinálója igazolni iparkodik a maga eljárását, *Lord Salisbury* pedig programot ad a kormány politikájáról Délafrikát és Kínát, valamint az általános helyzetet illetően.

London, szeptember 24.

Chamberlain gyarmatügyi miniszter tegnap *Birmingham*ban beszédet mondott, amelyben védekezett az ellenzék támadása ellen. A parlament fölösztatása szükséges volt, ugymond, mert a választóknak egy kis része, amely minden nemzetek barátja, csak az angol nem, a háború előtt és az alatt akadályozta a kormányt szabad cselekvésében. Eljutottunk a háború végéhez és már csak a *guerilla*-harc van hátra. Oly rendet kell csinálnunk, amely megéri a nagy áldozatokat a ki kell békíteniünk a két népfajt Dél-Afrikában. Nincs mit megbánnom, sem mit sajnálnom. Az 1895. év óta, amikor tárcámat átvettem, csak két céloom volt, az, hogy a gyarmatokat fölvirágoztassam és hogy az anyaországhoz való ragaszkodásukat fokozzam. Mind a két célt elértem. A mostani háborút nem a töke-

Bornesék. Emlékszel, nagymama? Es akkor nem volt elég ágy a villában s Bornes Mihály együtt aludt Hektorral — és másnap reggel azt mesélte, hogy csupa két folt a lába, mert Hektor álmában mindig rugdalozik.

(Szünet. Nagymama minden reménye szertefoszlott, hogy a beszélgetést más irányba terelheti s hogy Josettet elhallgattassa.)

Josette: Én sohasem megyek férjhez.

Nagymama: Oh!

Josette: Nem! (Nagymama egy szót sem szól.)

Megmondjam, hogy miért? (Nagymama még mindig hallgat.) Mert akkor — tudod — megrugna és a szakálla is szurós lenne. Ugy-e nagymamácska? Isten mentse! En bizony rögtön elszaladnék — ugy-e te is nagymamácska?

Nagymama: De édes kicsikém, hát azt hiszed, hogy házas embereknek nem lehet külön szobájuk?

Josette: Igazán? Bizonyosan tudod?

Nagymama: Természetes.

Josette: Oh, az egészen más. Ha tehát valaki megkéri a kezemet, akkor meg kell mondanod nagymamácska: Igen, uram, *Josette* szívesen nöl meg önhöz, csak azt kéri ki magának, hogy külön szobája legyen, mert fél, hogy a szakálla nagyon szurós. — Ugy! —

(Megesékolja a nagymamát, aztán gyorsan még egy pár pirinetet csinál a tükör előtt és eltűnik szobájában. — Néhány pillanat múlva, mikor már a lámpát eloltották, *Josette* ágyában fekszik s szokásához híven minden kívánságát elmondja Szent-Józsefnek.)

— Édes Szent-József, engedd, hogy apa, anya és nagymamácska egészséges maradjon... hogy olyan erős lábam legyen, mint *Lans* kisasszonynak... hogy a rózsaszín ruhám készen legyen a bálig — hogy — hogy külön szobám legyen, ha férjhez megyek... .

pénzesek csinálták. A háború oka *Krüger* ostobasága volt; *Krüger* barátai tévesztették meg, akik elhitették vele, hogy Európa intervenciálni fog.

London, szeptember 24.

Lord Salisbury holnap manifesztumot fog közzétenni az angol választókhöz, amelyben első sorban azt mondja, hogy Angliának a délafrikai köztársaságok fölött való uralmát, amelyről oly oktanul lemondta, állandó alapon helyre kell állítani. Ha elérkezik az ideje, akkor ezek a területek az Anglia által behozott gyarmati intézmények élvezetéhez jutnak.

Ennek az ideje, ugymond, a lakosság magatartásától függ. *De nem lehet remélni teljes meghódolását* azoknak, akiket Anglia a háromszög legyőzött, míg azt nem látjuk, hogy a királyi kormány oly parlamenti hatalommal rendelkezik, mely abban a helyzetben van, hogy elvegye tőlük a kormány politikája megváltozásának minden reményét. Az összes délafrikai zavarok azokból az ingadozásokból eredtek, melyeket a parlament nézetei a válságos pillanatban szenvedtek. *Salisbury* azután kijelenti, hogy *Lord Roberts* kitűnő sikereinek nem szabad odavezetni, hogy figyelmen kívül hagyják a katonai rendszer tökéletlenségeit, amelyek a háború napfényre hozott. A kormány és a parlament kötelessége lesz, hogy e tökéletlenségeket a haladó tudomány és a más hatalmak által tett tapasztalatok segítségével orvosolja. Kínáira áttérve *Salisbury* azt mondja, hogy *Kína* még elég nehézséget fog okozni, melyekkel a kormánynak a jövőben foglalkoznia kell. Anglia talán bármely más hatalomnál jobban van érdekelve a kereskedelmének oltalmat nyújtó szerződésnek fenntartásában. Az a tény, hogy Anglia a többi hatalmakkal egyetértésben jár el, tiltja, hogy *Salisbury* fenntartás nélkül nyilatkozzék a Kínával szemben követendő politikáról. Midőn jogainkat fenntartjuk ugymond és a nyugalom helyreállítására és fenntartására irányuló fáradozásainkat egyesítjük szövetségeseink fáradozásaiával, oly feladatot vállalunk, melynél bonyolultabb nehezen található.

London, szeptember 24.

Lord Rosebery, *Lambson* hajóskapitányhoz, a liberálisok newcastlei jelöltjéhez levelet intézett amelyben a kormányt élesen bírálja és azt mondja, hogy ez a kormány a leggyöngyűbb mindazok közt, amelyekre emlékszik. Szemére veti a kormánynak, hogy a külföldön olyan módon járt el, hogy a többi nemzetek elidegenítette Angliától és hogy óvatosság hiányából és a katonai előkészületek elmulasztása következtében az országot oly megalázás veszedelmének tette ki, amelyhez hasonló a történelemben az amerikai szabadságharc óta nem található. *Rosebery* azt tanácsolja, hogy csak olyan jelöltre szavazzanak, akik a belpolitikában az igaz és gyakorlati szabadelvűségre alapított magatartást tanúsítanak.

London, szeptember 24.

Goshen, az admirális első lordja közölte választóival, hogy a mandátumot többé nem vállalja el.

HIREK.

Budapest, szeptember 24.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Szeptember 30-án új előfizetést nyílik a *Budapesti Naplóra*. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter e hó 28-án, pénteken délután általános kihalgatást tart. — *Dr. Nagy Ferenc*, kereskedelmi miniszter államtitkár október 1-én kezd meg három hétre terjedő szabadságidejét. — *Miklós Odún*, a párisi kiállítás magyar kormánybiztoságának alelnöke, aki a napokban Budapesten tartózkodott, tegnap ismét elutazott Párisba.

— **Milán király Budapesten.** *Milán* királynak e hónap 26-ikára tervezett budapesti útja elmarad. *Milán* király ugyanis e hónap 26-ára rendelte meg a Hungária-szállóban rendes lakosztályait, néhány napi tartózkodásra. Innen az őszi vadászatokra készült gróf *Zichy Jenő* birtokára. Ma azonban táviratilag lerendelte szobáit és intézkedett az iránt is, hogy szállóbeli lakását október első napjaira tartsák fenn.

— **A kereskedelmi miniszter Temesváron.** *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter október 1-én Temesvárra utazik, hogy az új ipariskola megnyitásának ünnepségein részt vegyen. A kereskedelmi minisztert temesvári útján *dr. Nagy Ferenc* kereskedelmi miniszteri államtitkár és kivülé még számos országgyűlési képviselő fogja kísérni.

— **A szerb királyné születésnapja.** *Sándor* szerb király nemzeti ünnepé avatta feleségének születés-

napját. Ebből az alkalomból ma ünnepi fogadás és üdvözlés volt a budapesti szerb főkonzulátuson. A budapesti szerb kolónia tagjai teljes számban megjelentek és a kitett ivon aláírták neveiket. Az üdvözlőket különben a konzulatus tagjai élén *dr. Joannovics* titkár fogadta, mivel a főkonzulatus vezetője *Barlovics* György római szerb követ és *Muzitsky* Brankó alkonzul ma részt vettek Belgrádban a nemzeti ünnepen.

— **Japán vendégek.** *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternek ritka vendégei voltak tegnap hivatalában. A japáni kormány négy kiküldötté látogatta meg, kik kormányuk megbízásából Európa különböző államaiban az ipari és kereskedelmi viszonyokat tanulmányozzák. A küldöttek vezetője *J. Kinski* tokiói kereskedelmi miniszteri tanácsos volt. Különösen iparfejlesztésünk és ipari adminisztrációjunk iránt érdeklődtek, melyekre nézve a minisztériumban a leg részletesebb tájékoztatást nyerték, úgy hogy a legnagyobb megelégedéssel távoztak el onnan. A minisztériumból a tőzsdére mentek s az ottani viszonyokat is tanulmányozták.

— **Nemzetközi békekongresszus.** A szeptember 30-tól október 5-ig Párisban tartandó IX. nemzetközi békekongresszuson Magyarország részéről *Türr* István tábornok és *Gergely* Ede, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank tisztviselője és a Békeegyesület jegyzője vesznek részt.

— **Barlovács utódja.** Belgrádból táviratozzák, hogy a római követté kinevezett *Barlovács* György helyére a szerb kormány budapesti főkonzulnak *Barjaktarovic* Milivoj külügyminiszteri osztályfőnöki nevezte ki. Az új főkonzul eddig Bécsben, Párisban, Szófiában és Pétervártot működött.

— **Cronje hajója.** Nevezetes hajó vesztegel Fiume kikötőjében néhány nap óta. Angol zászló lobog felette s az Adriából Dél-Afrikába megyen, hogy ott partra szállítson néhány száz lovat a *Lord Roberts* csapatai számára. A hajó neve *Milwaukee*; ez az a gőzös, amely *Cronje* tábornokot, a boer országnál Szent Ilona-szigetére vitte. Április 1-jén indult el a *Milwaukee* *Cronje* tábornokkal, a feleségével, azonkívül *Albrecht* ezredessel, *Schild* és *Schmid* őrnagyokkal, akik a boerokkal harcoltak, továbbá két francia és 48 boer tiszttel, azonkívül 700 boer katonával. A *Milwaukee* egész útjában a *Magoli* nagy angol hadihajó kísérte töltött ágyakkal, éjjel villamos reflektorokkal világította a boerokat szállító hajót. Április 8-án érkezett meg a *Milwaukee* Szent Ilona-szigetére, ahol már nagyszámu angol csapat várta a foglyokat. *Cronje* külön házat kapott, szép kis kerttel. Allandóan mellette van egy angol orvos, azonkívül titkár is kapott, aki hollandi születésű. Egyáltalán a boer országnál rendkívül előkezesen bánnak. A többi fogoly tisztek külön-külön barakkokban laknak. Mikor a *Milwaukee* a foglyoszállítás után Halifaxban kikötött, az asszonyok megrohanták a hajót és azt a padot, amelyiken *Cronje* ült, a szó szoros értelmében szétforgácsolták. Mindegyik egy darabkát vitt magával mint emléket, mint talizmánt. A nagy szállítóhajóból így lett történelmi nevezetesség, a délafrikai háboru egyik legnagyobb epizódja hozzáfűződik.

— **Zeppelin léghajója.** Gróf *Zeppelin* egyre folytatja kísérleteit új léghajójával. *Friedrichshafen*ből táviratozza tudósítónk, hogy a gróf holnap este a württembergi király előtt megismétli nyári kísérletét s ha a szél kedvezni fog vállalkozásának, fölszáll léghajójával. A léghajót ezuttal is a manzelli majorság előtt töltötték meg.

— **Új evangélikus templom Szabadkán.** Szabadkáról táviratozzák, hogy tegnap szentelték be óriási közönség jelenlétében az új evangélikus templomot. Az ünnepi istentiszteletet *Taubinger* bajai lelkész végezte, utána *Sárkány* Sámuel püspök tartott hatásos fölszentelő beszédet. Utána *Krutschmitt* vadkerti lelkész mondott szép szónoklatot. Az istentisztelet után diszebéd volt 150 terítéssel, melyen a királyra *Zsilinszky* államtitkár mondott felköszöntőt. *Schmausz* főispán *Zsilinszky* köszöntötte fel. A felszentelő ünnepélyen a katolikus pápáság kivételével az összes felekezetek képviselve voltak.

— **Gróf Harnoncourt a szegedi államfogházban.** A szegedi államfogházban tegnap kezdte meg gróf *Harnoncourt* Félix hat napra terjedő fogságbüntetését, melyre párbajvétség miatt ítéltek. A grótot ugyanis 1895-ban *Ferenc Ferdinánd* főherceg meglátogatta écskai birtokán és hosszabb ideig vadászott azon a vidéken. Ebből az alkalomból egy vidéki lapban sértő cikk jelent meg gróf *Harnoncourtra*, aki provokálta a cikk íróját. Így támadt az a párbaj, ami miatt most a gróf hat napra a szegedi államfogház lakója.

— **Házasság.** Ij. *Polgár* Károly, a pozsonyi városi színház tagja és főrendezője 26-ikán, szerdán délelőtt 11 órakor két házasságot *Schlesinger* Ella kisasszonnyal, *Schlesinger* Zsigmondnak, a Wioner Tagblatt szerkesztőjének leányával.

— **Szent Gellért dicsősége.** Ma volt Szent Gellért vértanu halálának nyolczszázötvenharmadik esztendeje és ötszáz éve mult, hogy ereklyéinek nagyobb részét a muranói San-Donato templomban helyezték el. Ezen a napon vitték át ünneplésen Szent Gellért hamvait a muranói templomból a San-Giorgio templomba Sarto bíbornok jelenlétében. Az ünnepség alkalmából Dessewffy esanádi püspök szent elődje ereklyéinek tisztelére, vagy 300 tagból álló magyar zarándok csapatot vezetett *Murano* szigetváros bazilikájába. A magyar zarándokok, mint Velencéből telegrafálják, mindannyian résztvettek az ünnepségen és hazafias áhitattal hallgatták *Szentkláray* Jenő esanádi kanonoknak, a jeles történetirónak nagyszabású magyar egyházi beszédét, amelyben a vértanu dicsőségét hirdette.

Szentkláray történeti alapon, hazafias kegyelettel méltatta beszédében Szent Gellért életét, különösen hittérítő munkáját Magyarországon. Kiemelte, hogy Szent István a térítés munkájára Olaszországból kért maga mellé segítő társakat, mert országát nem minden áron, hanem csak úgy akarta keresztényre tenni, hogy annak függetlenségét teljes épességben fönnttarthassa. Majd kulturánk fejlődésével, az olasz kulturának hazánkban talált nyomával mutatja ki, hogy Szent István nem a német civilizáció meghonosításával erősítette meg a magyar keresztény egyházat, mint azt hívalkodó német történetírők vitatják és a német egyetemek katedrái tanítják hanem olaszok segítkeznek neki áldásos tevékenységében.

Örömtünkre szolgál, ugymond, hogy zarándoklunk alkalmat nyújtott megújítanak a barátság történeti kapcsolatait a nemes olasz nemzettel. Fokozza örömtünket az a kedves körülmény, hogy Olaszhon ege alatt, a velencei patriarkális egyház területén, mely bőlesője volt egyháznaknak és keresztény kulturánknak, fejezhetjük ki az utókor háláját azokért a nagy jótéteményekért, melyekben olasz testvéreink ösei a mi magyar őseinket részesítették. Érdekesen méltatja azután a jeles egyházi szónok Szent Gellért főpapi és magyar hazafiai érdemeit, elbeszéli vértanu-halálát és ereklyéinek vándorlását. Szent Gellért halála után országszerte templomok, oltárok emelkedtek emlékére. Csanád megye külön apátság és templom állítottak, ahol ereklyéit őrizték. A törökök elnyomulásától félve 1896-ban az akkori esanádi püspök Szekesfehérvárra menekült az ereklyékkel. Onnan a Sagredo-család sürgetésére Venerio Antal doge, Zsigmond király szövetségese Velencébe szállította az ereklyéket, mire Filipp torcellói püspök közbenjárásával azoknak nagyobb tele 1400. február huszonharmadikán a muranói bazilikának adott át. A többi részint a Szent-Györgyöl nevezett velencei benécs apátságú monostor, részint a Sagredo-család kapta. E két utóbbi helyről származnak azon próbók, melyek Bolognában a minoritáknál, Magyarországon pedig az esztergomi, esanádi, szekesfehérvári és győri szekesegyházakban, ugy szintén a budapesti papnevelő intézet kápolnájában találhatók. A muranói nagy ereklyét Szent Gellért méltó püspök utóda, Dessewffy Sándor kereste tel a magyarok közül először 1893-ban. Az ő érdeme Szent Gellért kultuszának föllevenítése hazánkban. Az ő eszméje volt a mostani zarándoklat is, s ő tette a muranói ereklyét kristályüvegből készült díszes új szekrénybe.

Végül szép imádsággal fordult Szent Gellért püspökhöz, áldja meg magyar hazánkat, királyunkat, az egész magyar nemzetet.

— **A párisi kiállítás magyar utmutatója.** A párisi világkiállítás magyar osztályának eddig is volt külön katalógusa, még pedig egy általános és egy, a mely a történelmi kiállítást ismerteti. Mind a kettő francia nyelvű. Most jelent meg, egyenesen a magyar közönség számára a magyar kiállításnak magyar nyelvű utmutatója, amelyet *Lukács* Béla kormánybiztos megbízásából *Boros* Samu, a magyar kormánybiztoság sajtóreferense szerkesztett. Az utmutatóhoz *Jókai* Mór írt előszót, ami igazi irodalmi jelentőséget ad a füzetnek. A könyvecske különben is pompásan megfelel céljának. Könnyen áttekinthető képét adja a kiállításnak, tygyesen csoportosítja a tudnivalókat, ugy, hogy minden laikus biztosan igazodik el segítségével a rengeteg tárlat utvesztőjében. Áttekinthetőség és könnyű kezelhetőség dolgában ez a kis füzet vetekszik a Lemercier-féle francia katalógussal, amely a legjobbnak van elismerve a kiállítás számtalan katalógusa közt. A Párisba utazó magyarok bizonyára jó hasznát fogják venni *Boros* munkájának, amelyért a szerzőt is, a megbízóját is elismerés illeti.

— **Még egyszer a huszadik század.** Legutóbbi vasárnapi számunkban egy olvasónk a Frankl-féle naptár-számvetésből azt a következtetést vonja le, hogy ez a számvetés kétségtelenül és végérvényesen eldönti azt a kérdést, hogy most, 1900-ban, a tizenkilencedik vagy a huszadik században vagyunk-e, még pedig úgy dönti el, hogy az 1900. évi már a huszadik századhoz tartozik. Ennek ellenében egy másik olvasónk arra figyelmeztet, hogy ama következtetés merőben téves. Szerinte ugyanis az, hogy Frankl Mór, vagy Frankl Mórnak az *imprezariója* mit nevez tizenkilencedik vagy huszadik századnak, nem szolgálhat bázisul ennek a kérdésnek az eldöntésére. Ez a kérdés nem függ senkinek az arithmetizálásától, s csakis azon fordul meg, hogy mit nevezünk mi a kronológiában századnak. Már pedig századnak (saeculum) azt az időt nevezzük, amely egy első esztendő első percétől egy századik esztendő utolsó percéig tart. Bárminő időszámítást véve hát alapul — akár Róma alapítását, akár Krisztus születését, akár Mahomed futását — az első század első éve egy, utolsó éve száz, a második század első éve százegy, utolsó éve kétszáz, a harmadik század első éve kétszázegy, utolsó éve háromszáz, a nyolcadiknak első éve hétszázegy, utolsó éve nyolcszáz, a tizennyolcadiknak első éve tizenhétszázegy, vagyis ezerhétszázegy, utolsó éve ezer-nyolcszázegy, utolsó éve ezerkilencszáz lesz és így tovább; vagyis minden századnak az utolsó év számszáma egytallal megegyezik a nevét is; a 15-nek az 1500, a 16-nak az 1600, a 19-nek az 1900 és a 20-nak a 2000. Nem is volna különben értelme, hogy miért neveznénk például 16-ik századnak olyan időt, amelynek folyamán soha 16 százat vagyis 1600-at és 19-ik századnak olyat, amely alatt soha 19 százat vagyis 1900-at nem írtak. Bizony-bizony a 19-ik századhoz tartozik a 19-századik (1900) esztendő, valamint hogy a 20-ikhoz fog tartozni a 20-századik (2000). E szerint tehát hibás volna a Frankl-féle számvetés? Debogy hibás. Csak egy kis fogalomzavar van a dologban. Frankl Mór vagyis inkább Frankl Mórnak az *imprezariója*, a *Budapesti Napló* szeptember 21-iki számában az idő fogalmát összekeveri a szám fogalmával. Századnak nevez egy száz tagból álló számsorozatot vagy kategóriát. A helyett, hogy azt mondanánk: az 1805-től 1899-ig terjedő évszámok, vagyis a 18-század évek — azt mondja: a tizenkilencedik század; az 1900—1999-es évszámok helyett pedig azt mondja: huszadik század. Az ő számítása pusztán azon alapszik, hogy azoknak az éveknek amelyeknek első két számjegye: 18, más számítási kulcs lelei meg, mint azoknak, amelyeknek az első két számjegye: 19. A *Budapesti Napló* vasárnapi számában bemutatott számítás csak azt bizonyítja, hogy az 1900 amez évszámok közé tartozik, amelyeknek első két számjegye: 19 — quod non erat demonstrandum. De hogy az 1900. év még a 19-ik vagy már a 20-ik századhoz tartozik-e, ehhez a kérdéshez a Frankl-féle kalendárium-számításnak semmi köze.

Hogy egyébiránt Frankl milyen zseniális számolóművész, mutatja az, hogy érdekes rövid szorzását, azaz hogy hatványozását lényesen igazolja az algebra, amelyvel ő különben tudunkkal sohasem foglalkozott. Azoknak a kedvéért, akik értenek egy kicsit az algebrahoz, itt adjuk az ő számítás módjának algebrai levezetését, amely a maga egyszerűségével és átlátszóságával mindenkit meg fog lepni. Frankl ugyanis így szoroz, például, 57-et önmagával: Az egyik 57-ből elveszi a 7-et s a másikhoz hozzáadja s így 50-nel, vagyis kerekesszámmal szorozza meg az 57+7-et, és ehhez azután hozzáadja a 7-nek a négyzetét. Írásban:

$$50 \times (57+7) + (7 \times 7) = (50 \times 64) + 49 = 3200 + 49 = 3249.$$

A számokat betűkkel helyettesítve, még pedig az 50-et *a*-val, a 7-et *b*-vel, kapjuk a következő képletet:

$$a(a + b + b) + (b^2),$$

$$\text{vagyis } a(a + 2b) + b^2,$$

$$\text{azaz } a^2 + 2ab + b^2.$$

Ez pedig nem más mint bármely kéttagu mennyiségnek a négyzete.

A Frankl gyorsszámolása tehát egyszerűen abból áll, hogy a végső képlet első és második tagjából kiemeli közös szorzóul az *a*-t, s így minden esetben kerekesszám lesz az egyik szorzója.

— **Egy butorgyár pusztulása.** Chemnitzből táviratozzák, hogy a *reichenheini* nagy butorgyár egészen leégett. Szászországban ez volt a legvirágzóbb gyártelepek egyike. A kár egy millió márká. Több száz munkást kenyérkeresetétől fosztott meg a tűzvész.

— **A huszára.** A mészáros ipartestület szomoruan konstátálta, hogy, amint mondani szokás: rosszul mennek az üzletek. Ezen valamiképpen segíteni kellene — gondolták — s legott kitalálták a módját is. Föl akarták emelni a hus árát. Erről a gyorsan és biztosan ható tervről értesült a kereskedelmi miniszter is s sürgősen jelentést kért a várostól, hogy mit akar csinálni az esetben, ha a mészárosok csakugyan fölemelik a hus árát ebben a különben is nehéz időben. A kereskedelmi miniszter tartalmas leírata így szól:

Egy Budapesten megjelenő hírlapból arról értesültem, hogy a mészáros-ipartestület elnöke rendkívüli közgyűlést hívott össze, melynek tárgyát a hus árának fölemelése képezi. Az említett szaklap szerint a fölemelés indoka a székes főváros sulyos vám- és vásárdíjában rejlenek, melyet a mészárosok elviselhetetlennek jeleznek. Habár időközben ugyancsak a napilapokból arról értesülök, hogy a mészárosok ipartestülete a hus áremelését előtendőnek határozta, még a jelenséggel s fejleményét annál is inkább figyelemmel kísérendőnek tartom, mert a fővárosi kereskedelemben sajnosan uralkodó pangás közepette az élelmiszereknek megdrágulása a togyasztók legnagyobb zömét és ezek közt főleg az ipari és kereskedelmi alkalmazottak zömét érzékenyen sújtaná. A drágaságot előidéző okok megszüntetése tehát elsősorú feladatot képez. Felhívom a közönséget, tgyen mielőbb kimerítő jelentést arról, hogy a mészáros-ipartestület mozgalmának mi képezi rugóját; melyek azon okok, melyek miatt a hus drágulása esetleg bekövetkezhetnék és mily intézkedések volnának ily eshetőség bekövetkeztével a baj orvoslása végett életbeléptetendők?

Szerencsére ez a leirat időközben tárgytalan lett, mert az ipartestület vezetősége lefújta az akciót. Lefújta pedig egyrészt azért, mert sok mészáros nem is akart belemenni a husdrágító akcióba, másrészt meg azért, mert az ipartestület nem akarta provokálni a hatóság beavatkozását.

— **A párisi botrány.** Rövid távirat jelentette, hogy a párisi polgármester-banketten parázs botrányt rögtönzött Max Régis ur, Algir polgármestere. A komédia részleteiről most a következőket jelentik:

Max Régis algiri polgármesternek helyét a legöregebb algiri polgármester jellelte ki. Max Régis ez ellen tiltakozott. Mikor aztán az ebéd végén tőztozni akart és pedig, a mint ő maga előre megmondta, *Rochefort* antisemita vezér egészségére, a polgármesterek lehurrogták, azt kiabálva:

— Nem akarjuk hallani! Hallgasson, vagy menjen ki.

Max Régist erre csendháborítás miatt a rendőrség kivezette a teremből.

Az eset nagy jelentősége ellenére sem keltett nagyobb feltűnést. Az algiri polgármestereknek az asztalnál visszamaradt képviselői Max Régis kivezetésénél tüntetőleg azt kiáltották:

— *Éljen a köztársaság! Éljen Loubet!*

A nacionalista lapok a polgármesterek bankettjét a saját céljaikra akarják kihatározni, azt állítván, hogy ott csak *Loubet* és nem a kormányt éltették. A polgármesterek a nacionalisták szerint *Waldeck-Rousseau* ellen vannak, mert ő *Loubet* helyére pályázik és kezébe akarja kaparintani a hatalmat.

— **Sváb Rezső állapota.** A Deák-Sváb-féle párbaj sebesülte, *Sváb* Rezső még mindig a sanatórium 28. számú szobájában ieks-ik. Állapota teljesen kielégítő s már látogatókat is fogadhat.

— **Halálos baleset.** *Redner* Adolf király-lubellai földbirtokos neje tegnap a német-lipcei vásárra igyekezett egy darab sertéssel, amelyet a kocsiján helyezett el. Uközben a sertés valahogyan kiszabadult kötelékéből és a kocsiból kiugrott. Történt ez éppen a *Hurtuvanyec* nevű hegyi uton. Míg a kocsi a sertés után iramodott, az alatt a lovak egy a közelben eldördült puskalövésztől megbokrosodva, a roppant lejtős uton lefelé rohantak. A szerencsétlen *Redner* né a veszelő pillanatban leugrott a kocsirol, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a ruhája a kerekék közt megakadt és árkon-bokron áthurcolta a kocsi. Mikorra a megvadult lovakat az arra járók megfogták, a szerencsétlen nő testéről a hus carangokban lógott le és már halott volt.

— **Egy magyar hadnagy halála Bécsben.** Bécsi tudósítónk táviratozza, hogy ott ma meghalt *Rusz* Rudolf, a szekesfehérvári katonai mentelep hadnagya. A fiatal tiszt, aki hírtelen hunyt el, *Patánban* állomásozott.

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percnyre Payerbachtól. Reichenau. Tulajdonos: Dr. Konrad Gyönyörű, napos, szétölt övölt fekvésben, 600 m. mag. a tenger színe fölött. Teljes vizgyógyász. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurák. — Legnagyobb kényelem. — Rendkívül enyhe ési klíma. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Edlachi városközi telefon 2. sz. Prospektussal és értesítéssel szolgál az igazgatóság.

— **Elrabolt és megkerült milliók.** Berlinnek keilösközepében, a Thiergartenstrasse egyik palotájában vakmerő rablás történt. Dr. *Wrede* tőkepénzesnek a lakásából elloptak az egyik verzió szerint egy, a másik távirati jelentés szerint három millió márkányi értékpapírt és néhány ezer márká készpénzt. A berlini rendőrség egy napig hasztalan kereste a tetteseket és az elrablott milliókat. Másnap, szombaton éjszaka aztán megkerült majdnem az egész összeg: megtalálták *Friedrichsberg* külvárosi vasútján az egyik kocsiiban. A tettesek, úgy látszik, nem merték az értékpapirokat beváltani s azért hagyták a kocsiiban. Most már csak tizenöt ezer márká hiányzik az elrablott pénzből. A megkerült értékpapirokat a rendőrség visszaadta *Wredének*. A rablással a tőkepénzesnek egy volt szolgáját és a portását gyanúsítják. Már el is fogták őket, de konokul tagadnak. A betörők álkulesokkal dolgoztak. Felnyitották az ajtókat és a vasszekrényeket, aztán újból bezártak mindent, úgy, hogy nyoma sem volt a rablásnak, mert a kulcsok jól beleillettek.

— **Dewet tábornok jobbkéze.** *Danie Theron*, a boer hírszerző-szolgálat főnöke, valóságos jobbkéze volt *Dewet* tábornoknak. A kitűnő hírszerzőről most *Rompel*, a *Volksstern* haditudósítója érdekes dolgokat ír lapjának.

— *Danie Theron*, — így írja *Rompel*, — alacsony, vézna emberke, mozdulatai szögletesek, de fölépése energikus. Kitűnő lovas, jó úszó, ért a kerékpározáshoz, fáradhatatlan futó és rendkívül szívós természetű. Pajtásai körében jókedvű, aki nagyon szereti az adómat és az éneket. Szolgálatban ő a vezér, aki jó példával és jó szóval mindent el tud érni embereivel. Ő a hírszerző csapat kapitánya és emberei nagy veszedelmére voltak az angoloknak. Kikutatták az angol csapatok erősségét és mozdulátát. Mint a legyek, úgy körülvetették az angolokat. Éjjel ellozogoltak a brit őrszolgák közvetlen közelében nappal mindenféle álfelhőben hatoltak be az ellenség táborába. Beszéltek angol, amerikai skót, ír nyelven, a szerint amint szükségük volt rá. Majd mind boerek jelentek meg, akik mezei terményekkel kereskednek, majd mint brit katonák jártak-keltek az angolok között. Mindenbóvá elmerészkednek és gyors lovuk meg biztos célzásuk megmenti az életüket. Ravaszak és vakmerők, de szerencsés is. Az angol őrszolgákat törbe esalni úgy, hogy nekik semmi bajuk se essék, ez valódi élvezetük és ehhez kitűnően értenek. Aki félénk vagy ostoba, az nem való Theron hírszerzői közé. *Danie*-nek olyan emberekre van szüksége, akikben bizhatik és így mindenki tisztességgel tartja, ha őt szolgálhatja. A brit tiszték régen tanácsalannak álltak, mert sohasem sikerült *Daniet* és embereit rászédeni. Az ellenség jól ismerte *Daniet* és nagyon is tudta, hogy ő a ravasz *Dewet*nek pótolhatatlan segítőtje. A honigspruiti esemény után az angol tiszték nem egyszer mondogatták:

— Hej, csak *Theron*t elcsiphetnénk!

— **Bresoi büntársai.** Az *Umberto* király elleni összeesküvés ügyében már befejezték a vizsgálatot, melynek alapján már a közel napokban több letartóztatás várható. A külföldi hatóságokhoz már el is küldték a letartóztatásokra vonatkozó megkeresést.

A főfigyelem most egy *Granotti* nevű anarkistára irányul, akit a merénylet előtt napon Monzában együtt láttak *Bresivel*. *Granotti* szeptember tizenötödikén *Belinzonában* volt, ahonnan *Luganoba* ment. Innen kirándul *Chiassoba* és ismét visszatért *Belinzonába*. Mostan *Havreba* igyekszik, hogy Amerikába vitorlázék, de ez aligha fog neki sikerülni, mert addig letartóztatják.

— **Felolvasás Anaréeről.** A stockholmi antropológiai társaságban tegnap dr. *Eckholm* felolvasást tartott az *André*től érkezett hírekről és azt mondta, hogy ha tekintettel a bójákra, amelyek semmiféle közleményt nem tartalmaztak, jeltevést akarunk felállítani, akkor azt kell binni, hogy az *expedíció a Barents-tengerben elpusztult*. E jeltevéstre okot szolgáltat az a körülmény, hogy a bóják, mint *Sveden* herceg kapitány gyanítja valószínűleg sohasem tartalmaztak semmiféle közleményt. A legutóbb írtaitól bója födele oly erősen le volt eszavarva, hogy alig lehet föltenni, hogy a többi bóják feleleit természeti erők eszavarhatták volna le. Ezért legvalószínűbb, hogy a bóják akkor jutottak a tengerbe mikor az expedíció valamely szerencsétlen esemény következtében kénytelen volt a légshajót a legnagyobb sietséggel elhagyni. Nem tartja kizártnak, hogy még valamely írásbeli közlemény érkezhettek, mert az *André* által magával vitt bóják közül nyolcat még nem találtak meg.

Geer tanár nem osztzik *Eckholm*nak abban a nézetében, hogy a természeti erők nem eszavarhatták

le a bóják feleleit és szerinte az a körülmény, hogy a legutóbb írtaitól bója oly erősen le volt srófolva, bizonyára más körülményekre, nevezetesen a jég behatására vezetendő vissza.

— **Egy levél útja a világ körül.** Egy levélnek — mint egy próba mutatta — kilencvenhét napi idő kell arra, hogy a világ körül utazzék. *J. C. Mac Dermott* a neve annak az urnak, aki egy levelet a világ körül utaztatott. *Lismore*-ből küldte el a levelezőlapját először *Sidneybe*. Onnan egy barátja azonnal *San-Franciskóba* továbbította. Ebből a városból *Philadelphióba* ment a kártya, ahonnan Európába küldték. A sokat utazott levelezőlapon *Uj-Dél-Wales*, *Victoria*, *Egyesült-Államok*, *Anglia*, *Franciaország*, *Olaszország* bélyegzői láthatók.

— **A gyalogjáró díja.** Azokért a kis talmi kertekért, melyekben így ősz felé nem hullajták levelüket a fák s amelyek a kávéházak elé egy kis zöldséghangulatot varázsolnak nyárára, nagy pénzt fizetnek a kávéosok. A közgyűlés tavaly fölemelte a gyalogjárók díjait s mitsem használt, hogy a kávéosok ipartársulata végig fölébezte ezt a határozatot minden fórumon. Ma a kávéosok ipartársulata a tanácshoz adott be kérvényt, melyben elpanaszolja, hogy kénytelenek lemondani a gyalogjáró elfoglalásáról, mert még a legjobban jövedelmező üzlet sem tudja megfizetni a megállapított díjakat. A nyáron elég szomorú tapasztalatokat tettek. Az ipartársulat arra kéri a tanácsot, módosítsa a szabályzatot s a gyalogjáró elfoglalásának díját szállítsa le.

— **Megbüntetett ezredes.** Még augusztus közepén történt, hogy *Udvarnok* Viktor, az 52-ik gyalogezred ezredese a *Molnár*-utca sarkán összevagdalta *Domonkos* György ügyvédjelöltet. Ugy történt az eset, hogy *Domonkos* meglökte az ezredes lova, amelyen egy tisztiszolga ült s *Domonkos* a botjával rávágott a lóra. A tisztiszolga odakiáltotta az ügyvédjelöltnek:

— Unverschämtheit!

— *Halts Mau!* szólt vissza *Domonkos*, azután tovább ment a *Molnár*-utca felé. Amikor a sarokra ért mögötte termett löhátan *Udvarnok* ezredes s ezzel a kiáltással: *Du Hundskerl!* kardjával az ügyvédjelölt arcába vágott. *Domonkos* az eset után a negyedik kerületi kapitányságra sietett, ahol a rendőrorvos bekötötte sebéit. A kínos ügyben a 31-ik gyaloghadosztály parancsnoksága megindította a vizsgálatot s ma hirdették ki az ítéletet *Udvarnok* ezredes előtt. A hadosztály parancsnoksága az ezredes négy napi „*Stations-arrest*“-re ítélte.

— **A szamárköhögés gyógyítása.** Ha beválik az, amit az *Ugoeca* című lap ír, hogy *Boeckay* Sámuel református pap kitalálta, hogy miképpen gyógyítható a szamárköhögés, bizonyony sok család örömmel fogadja ezt a receptet, mely egy kínos, keserves gyermekbetegségnek vet véget.

Vegyünk — így szól *Boeckay* Sámuel tanácsa — 20 fillérrért nattalint a gyógytárban és este lefekvés előtt a szernek felét tegyük paráztűzre. Így a szoba megtelik füsttel és a maradványt kiönthetjük. Ebben a füstben maradjon a beteg és gondozója. Első éjjel már felényit sem fog köhögni a beteg és ez a köhögés sem oly kínzó már. Sok esetben ez az egyszerű füstölés elegendő. Ha még köhögne a gyermek, a második este ismételni kell a füstölést. Nem volt még eset róla, hogy harmadszor is szükség lett volna a füstölésre, mert a gyermek kigyógyult a bajból. Különböző ezt a szert néhány évvel ezelőtt dr. *Özevgyi* Ferenc volt csapi kör- és pályaoorvos rendelte a lelkész családjának.

Boeckay tiszteletes ur nagy hálára kötelezi a szülőket evvel a recepttel, de mégis azt ajánljuk, hogy mielőtt megpróbálja valaki, beszéljen az orvossal.

— **Sírrablók.** A *Berliner Tageblatt*nak táviratozzák a *Warte*-melléki *Landsberg*-ből, hogy az ottani evangélikus temetőben szombaton éjszaka ismeretlen tettesek feltörték és kirabolták a *Nürnberg*- és a *Krause*-családok kriptáit. A koporsókban lévő ruhát és egyéb holmit elvitték s aztán felgyújtották a kriptákat. A tűzoltóság négy koporsót megmentett, de a *Nürnberg*-család három tagjának, egy egészségügyi tanácsosnak, egy kapitánynak és egy tanulóknak a koporsói elhamvadtak. A tetteseket nem sikerült kézrekeríteni.

— **Öngyilkossági kísérlet a bérkocsiban.** *Trammel* Malvin budapesti születésű 18 éves magánzónó tegnap este beleült a 989. számú bérkocsiba s 9 órától 11-ig össze-vissza hajtott. Végre is a *Kossuth* Lajos utca és *Kerepesi*-út sarkán levő vendéglőnél állapodott meg. A bérkocsist beküldte a helyiségre, s míg ez bent volt, valami mérget ivott. Ettől azután annyira rosszul lett, hogy a *Rókus*-kórházba kellett vinni.

(x) **Egyéves önkéntesek** egyenruhát és felszereléseket legelőgésabban és a legelőgésabban beszereshetik *Tiller* Mór és *Társas* os. és kir. udvari szállítóknál Budapesten. Arjegyüket ingyen küldünk.

(x) **Szlovák Lilla** női ruhaműtermében, *Arany* János-utca 34., angol és francia toilették, kabátok a legszebb és legizlésebb kivitelben jutányos áron készülnek.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

A perzsa sah Budapesten.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, szeptember 24.

A magyar fővárosnak fejedelmi vendége van: *Muzaffer ed-Din*, a perzsák uralkodója ma este ideérkezett, ahol vendégül látja őt a magyar király. Ünnepelesen fogadta a főváros lakossága a hatalmas keleti uralkodót. Az utcákon, amerre a sah a *Hungária* fogadóbeli lakására hajtatott, csaknem minden ház fel volt lobogozva, az ablakok telve voltak elegáns közönséggel s az utcákon a katonai és rendőri kordonon kívül is nagy tömeg várta a keleti vendéget.

A király képviselőjében *József Ágost* főherceg fogadta *Muzaffer ed-Din* sahot. Jelen volt ezenkívül a pályaudvaron az egész magyar kormány, élén *Szék* Kálmán miniszterelnökkel, továbbá a szolgálatban nem lévő katonatisztek nagy serege.

Két napig tartózkodik a perzsa sah a magyar fővárosban s ez idő alatt meglátja a főváros nevezetességeit.

Ma este hét órakor érkezett meg *Muzaffer ed-Din* perzsa sah Budapestre a nyugati pályaudvaron. A főváros lakossága s a hatóságok mindent elkövettek arra nézve, hogy a fogadtatás ünnepeles legyen.

Már délután mozgalmal élet volt azokon az utcákon, amelyekben át a sah a *Hungária* fogadóban lévő lakására hajtatott. A legelőgésabb volt azonban a *Váci*-körút és a nyugati pályaudvar környéke, ahol nagy tömegekben foglalt állást a közönség, hogy megláthassa az érdekes keleti vendéget.

Ugy öt óra tájban kezdődött a katonaság felvonulása. Hangos dob- és zeneszó mellett vonult ki a budapesti helyőrség legénysége, hogy elhelyezkedjék az utcákon. Gyalogosok, huszárok, tüzérek voltak láthatók mindenfelé. A nyugati pályaudvar előtt levő térségen voltak felállítva a hadapród iskola növendékei s ezenkívül tüzérség és huszárság állott a téren. A *váci* körúton végig a 32-ik, a 6-ik s 52-ik gyalogezred legénysége állott s az *Andrássy*-út és a nagymező-utca torkolatánál tüzérség és huszárság szakították meg a gyalogosok hosszú sorát. A *Deák*-térren s a *Deák* *Ferenc*-utcában is mindenfelé katonai kordont vontak az utcák egyik oldalán, míg a másik oldalon rendőrök állottak s szorították vissza az egyre gyarapodó közönséget a járdára.

Legnagyobb volt a tolongás a nyugati pályaudvar előtt levő térségen. Itt vagy huszezer ember verődött össze s ugyancsak volt dolga a rendőröknek és katonáknak, hogy ezt a hatalmas tömeget rendben tarthassák.

A pályaudvaron hat óra tájban kezdett gyülekezni az előkelő közönség, amely veres színű jegyekkel juthatott ki a perronra. A nyugati pályaudvar pazarul fel volt díszítve erre az alkalomra. Ugy a pályaudvar külseje, mint az érkezési oldal belső része valóságos zászlóerdőben állott. Magyar és perzsa lobogókat tűztek ki, amelyek között pajzsokat helyeztek el. Az udvari várótermet, amelyen át a sah kocsijához ment, szintén izléseesen feldíszítették.

A váróterem be- és kijárata fölött vörös bársony baldachin volt, a falakon selyemből való magyar és perzsa zászlók lengették. A délszaki növények pedig, amelyek a váróteremben és a perronon voltak elhelyezve, valóságos tölí kertté varázolták a pályaudvart.

A pályaudvaron, az udvari váróteremtől jobbra állott a 69-ik gyalogezred százada, lovag *Riesz* kapitány parancsnoksága alatt. A század mellett jobbról volt a zenekar, balról pedig herceg *Lobkowitz* hadtestparancsnok, továbbá *Schneller*, *Czibulka* és *Gaudernack* tábornokok állottak. Az udvari váróteremtől balra eső részen a közönség foglalt helyet.

Hat óra után gyülekeztek az előkelőségek. Egy másután érkeztek *Szék* Kálmán miniszterelnök, *Dardányi*, *Féjerváry*, *Wlassics*, *Plósz*, *Hegedüs*, *Cseh* Ervin miniszterek. Ott volt továbbá *Márkus* főpolgármester, *Rudnay* főkapitány stb.

Fél hétkor érkezett meg *József Ágost* főherceg

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlölességé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, *Andrássy*-út 38. szám.

gróf Szapáry segédtitjével. A főherceg dragonyos századosi egyenruhában volt. Amint megérkezett, a zenekar a néphimnuszot játszotta. A főherceg szemlét tartott a diszszázad fölött, majd Lobkowitz herceggel beszélgetett egy ideig. Nemsokára odajött hozzá Stell Kálmán miniszterelnök, akivel azután hosszabb ideig társalgott a főherceg.

Hét óra előtt pár pillanattal jelentette az állomásfőnök, hogy az udvari vonat, amely a sahot hozta, megérkezett. József Agost főherceg balról a diszszázad mellett lévő szőnyegre állt s úgy várta meg a vonat érkezését.

Az udvari vonat, amely a keleti vendéget hozta, izenegy szalonkocsiból állott. A harmadik kocsiban utazott a sah és mikor a vonat berobogott a pályaudvarra, a középső ablaknál állott. A közönség hatalmas éljenzésben tört ki s a sah kezét a fűvegéhez emelve köszöntö meg a lelkes üdvözlést.

Amint a vonat megállt, a sah kiszállt a kocsiból és József Agost főhercegehez ment, aki röviden üdvözölte őt a királyi nevében. Erre kezét fogott a sah a főherceggel s míg a zenekar a perzsa himnuszot játszotta, az udvari váróterem felé mentek.

A sah kis termetű ember, hatalmas leelőgő bajszszal. Fekete ruhát viselt, s forgós kucsmát, hatalmas gyémánttal. Vállán a Szent István-rend nagyszalagja volt, amelyet bécsi tartózkodása alatt kapott az uralkodótól.

A főherceg azután az udvari váróteremben bemutatatta a perzsa sahnak a minisztereket, majd a pályaudvar előtt várakozó udvari fogatra ültek és a Hungáriába hajtottak.

Az udvari vonatot, amely a sahot hozta, Marz államvasuti igazgató, Décsey üzletvezető és Kolányi főügyelő vezették.

A sah után kísérete is kiszállt a szalonkocsiból s az egész udvari személyzet a Hungáriába vonult.

Nerimán kán bécsi követ felismerte a pályaudvaron Vámbéry Armin s rőtőn lelélo sietett; a sah elé vitte s bemutatatta neki. A sah nagyon szivesen fogadta a magyar tudóst: — Az egész uton Bécsőtől idáig — mondta neki — magáról beszéltem; nagyon kívántam önnel újra megismerkedni. Legyen szives holnap délelőtt felkeresni.

A sah kísérete Jäger udvari biztos rendezése mellett következőleg helyezkedett el: az első kocsiban Emine Sultan Jadrassu birodalmi kancellár és báró Bechtolsheim lovassági tábornok, a második kocsiban Hakimol Molk, udvari miniszter és Eperjessy rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a 3-ik kocsiban Nerimán kán rendkívüli követ és báró Giesl ezredes, a 4. kocsiban Nasserol Molk miniszter és Kronholz alezredes, az 5-ik kocsiban Serdar-Coll tábornagy és Tallián őrnagy, a 6-ik kocsiban Zehired Dovelh szertartási miniszter és Movassagud Dovelh főkamars, a 7-ik kocsiban Arfaed Dovelh rendkívüli követ és gróf Szapáry százados, a 8-ikban Vézire Homayon miniszter és Béhádere Dzengue emir, tábornagy, a 9-ikben Nokarrame szerdár, főhadsegéd és Mohardessol Mamaleh miniszter, a 10-ikben Nasserol Soltaneh kamarás és Vekiled Dovelh, 5 felseje titkára, a 11-ikben Mofakamed Dovelh főhadsegéd és Mohchiról Moga, a kabinet főnöke, a 12-ikben Movassagol Molk és Hazrate Emin kamarások, a 13-ikben Nemidos Soltan kamarás és Sanchez de la Cerda hajóhadnagy, a 14-ikben Adcolh és Khalit khán doktorok, 6 felseje orvosai, a 15-ik kocsiban dr. Ibrahim khán, 6 felseje udvari orvosa és Mirza Ali khán, a kabinet főnöke, a 16. kocsiban Mohamad Ali khán hadsegéd, a 17. kocsiban Mirza Séd Hosséin khán és Nassarol Mamalek kamarások, a 18. kocsiban Nassare Khakan és Nassare Homayon kamarások, a 19. kocsiban Mossa digol Mols kamarás és Ibrahim khán (Akkas Bachi) kamarás, a 20-ikben Khazenos Soltan kamarás és Monteforte gróf szertartásmester, a 21-ikben Dolla Gana orvos és surányi Back főkonzul, a 22-ikben pedig Pekotsch, konzuli akadémiai tanár.

Az uton természetesen nagyban ünnepelte a közönség a keleti uralkodót. Hatalmas éljenzéstől visszhangzott a Váci-körút, a Deák-tér, a Deák Ferenc-utca s Muzaffer ed-Din barátságosan köszöntö meg a közönség lelkes éljenit.

A Hungária szálloda lépcsőházában gróf Apponyi Lajos udvarnagy fogadta a sahot s rövid beszédben üdvözölte, majd fölvezette lakosztályába. József Agost főherceg is felkísérte a fejedelmi vendéget a lakásába s ott pár percig beszélgetett vele, majd pedig kocsiraült és a közönség lelkes éljenit között elhajtott.

A sah a Hungária szálloda lépcsőházában megpillantotta dr. Salacz marienbadi fürdőorvost, aki őt Marienbadban gyógykezelte s nagyon barátságosan üdvözölte ismerőst.

Alighogy a főherceg eltávozott a Hungáriából, a sah ebédhez ült. Egy külön kis asztalkánál fogyasztotta el ebédjét a keleti uralkodó, míg kísérete számára a szálloda nagy éttermében terítették.

A sah lakásának berendezését ma délben fejezték be. Az első emeleten három szobát foglal el. A szalonba a bejárás az előszobából nyílik. A tágas szalon padlózatát bordószínű vastag szőnyeg borítja. A butorzat — öt karosszék és egy diván — chamois alapú májszínű virágos brokát szövetvel van bevonva. A három ablakközveti velencei tükrök töltik ki. A kezelet előtt remekművi rokokóasztal áll. A szalonban két kép függ. Az egyik a sah elhunyt atyját, Nasr-ed-Dint ábrázolja az Iris hajó fedélzetén, kíséretével. Ez olajfestmény. A másik acélmetszetet a királynak képe tábornoki egyenruhában.

Az ablakok a Dunára tekintenek, előttük erkély vonul el. A szalonból balra eső ajtó a dolgozószobába vezet. A dolgozószobának részletes, nehéz mahagoni butorzat a berendezése. Az ajtóval szemben hatalmas írósasztal áll. Készlete bronz. Az írósasztal jobb sarkában bronzból készült turul-madár áll, osztrében órával. Átellenben két kép. Budapest látóképe. Jobbra a sarokba üveges mahagoni könyvszekrényt állítottak, festett üvegtáblákkal. A dolgozószoba mellett van a hálóterem. Az ajtón átlépve, szemben balra csipkés kék mennyezetes ágy van. Az ágy níkellezett vasból készült angol munka. Benne fodros, hóféhér fejpárna és halványkékcsikós fehér takaró. Az ablakközben a toalettasztal áll, amelyen rózsaszín márványból készült mosdókészlet van. A szoba háttérébe puha plüssel bevont székeket és egy széles kezeletet állítottak. A sah hálótermének közvetlen szomszédságában a 11-es számú szobában S. E. Hakimol Molk miniszter fog aludni. Ennek a szobának fehér a butorzata. Mellette egy zöldszínű dolgozószoba és fehér butorzatú hálószoba Emin szultáné.

A berendezésnél a magyar királyi udvartartás emberei segédkeztek. A sah és kísérete összesen 84 szobát foglal el. A szálló előcsarnokát és a lépcsőzetet vastag perzsa szőnyeggel vonták be. A szálló előtt az utca közepén két hatalmas villamos lámpa függ.

Ugy volt tervezve, hogy a perzsa sah budapesti tartózkodása alatt megtekinti a főváros nevezetességeit. Össze is állították a programot, amelyen azonban nagy változás esik, mert Muzaffer ed-Din sah betegesen érkezett meg Budapestre. A sahnak ugyanis vesebaja van, amely most a sok utazás következtében erősen kinozza a keleti uralkodót.

Ma alighogy behajtatott a Hungáriába, megmondta Apponyi udvarnagynak, hogy betegsége miatt nem tarthatja be az itteni tartózkodása idejére összeállított programot. Így a programból csak a két ebéd marad meg s az operai látogatás; a többi pontok mind elmaradnak. Az egyik ebéd a Hungáriában lesz, a másikat pedig József Agost főherceg adja a parkklubban.

Igy elmarad a fegyvergyárba tervezett látogatás is, a mely pedig nagyon érdekelt lett volna. Itt egy hatalmas darab ólomból ki akarták préselni a sah cimereit. Elmarad ezenkívül a kereskedelmi muzeum meglátogatása is. A kereskedelmi muzeumban is nagyban készültek már a sah fogadására.

Ugy volt, hogy a kormány tagjai tisztelni fogják a sahnál, azonban ez a tisztelgés is elmarad a sah gyengélkedése miatt.

Különben a perzsaák fejedelme a fogadással rendkívül meg van elégedve s különösen kellemesen lepte meg az, hogy Bécsből Budapestig mintegy hat helyen ünnepélyesen fogadták, a hatóságok fejei díszmagyarban üdvözölték s a pályaudvarokat felvirágozták és fellebogozták.

A perzsa sah tiszteletére rendezett udvari ebédet a Hungária-szálló téli kerthelyiségében tartják meg, mely alkalomból a budavári kertész valóságos pámaligető varázsolta a helyiséget. Az ebéd alatt a zenét Radics Béla zenekara szolgáltatja. Minthogy a helyiségben erős a visszhang, Maszák udvari fogalmazó rendelkezése csupán tíz válogatott zenész fog játszani. A jóváhagyott zenei program a következő:

1. Perzsa himnusz, Afterdülöl.
2. Oberon operai nyitány.
3. Kis szőkevény, operette-egyveleg.
4. Magyar ábránd, Patikárus Ferkótól.
5. Perzsa induló, Strauszról (a régebbi himnusz.)
6. Magyar népdalok.

A holnapi operai díszelőadás után teaestély lesz a Hungária-szállóban a sah kísérete részére, mikor is Balog Károly zenekara játszik. A Park-Klub szerdai estélyén a honvédzenekaron kívül Berkes Béla zenekara fog játszani.

A sah látogatása alkalmából programba vett és rendezendő látványok egygyel szaporodtak. A kereskedelmi minisztérium ugyanis arról értesítette a Telefon Hírmondó igazgatóságát, hogy a sah a beszélő és hangversenyző újságot működésben kívánja látni és meghallgatni, mert Párisban, a világiállításon nagyon megtetszett a perzsa uralkodónak ez az elmés

és korszakalkotó találmány. A Telefon Hírmondó sietett eleget tenni Muzaffer ed-Din sah kívánságának. Külön vonalat építtettek a Park-Klubnak olyan apparátussal, amelyenhez fogható nincs Budapesten. Ezen a vezetőken ugyanis csak egy hallgató állomás van s ezért olyan intenzíven adja vissza a hangot, hogy az egész teremben hallatszik. A Park-Klub igazgatósága úgy állapította meg a műsört, hogy szerdán i. hó 26-án este 7 órakor a lakoma után bevezetik a sahot a csereloterembe. A Telefon Hírmondó központjából, adott jelre, megkezdődik a hangverseny, amelyet Kunos Ignác nagynevű orientálistánknak egy perzsa nyelvű üdvözlő beszéde fog megnyitni. Aztán Kúry Klára, a Népszínház primadonnája, majd Dióssy Hande Berta, az Operaház kitűnő művésznője fog a kagylókba énekelni. Arra az eshetőségre, ha a sah valamely nótát meg akar ismételtetni, külön beszélő mikrofont is állítottak fel s úgy a sahnak ez a felszólítása, mint az egész koncert is hallható lesz majd az összes állomásokon.

Bécsből táviratozzák, hogy bár az uralkodók már tegnap elbucszáltak, ő felseje a lakosság óvációt közt a pályaudvarra kísérte a sahot, ahol egy diszszázad állott és a hatóságok jelei is megjelentek. Az uralkodók rendkívül szívesen buszultak el egymástól. A sah ismételen kiejelzte ő felsejének legmelegebb köszönetét a nagyszerű vendéglátásért.

Pozsonyban jelentik, hogy ottan, mint az első magyarországi városban, amelyet a sah érintett, ünnepelesen fogadták a perzsaák uralkodóját. A pályaudvaron a polgári és katonai notabilitások vártak a sah vonatra, mely 2 óra 17 perccor érkezett meg. A sah gróf Berchtolsheimmel együtt leszállt a vonatról és bemutatatta magának Broly polgármestert, Kumlík alpolgármestert, továbbá gróf Wurmband, Benedek és Vinczor tábornokokat. Azután ellépett a föllállított diszszázad előtt, miatt a zenekar a perzsa himnuszot játszotta. Rövid tartózkodás után a sah tovább utazott.

Esztorgomban is ünnepiesen fogadták a perzsaák uralkodóját. A sah vonata 5 órakor érkezett ide. A vonatról díszmagyarban várták: Andrassy Janos alispán, Wimmer Imre polgármester és a városi és megyei tisztikar, azonkívül Rosszival István prépostkanonok, Schedl Arnulf béncés háziőnök és nagy közönség. A vonat 4 perccor állott. A sah megjelent az ablakban és iranciuul néhány szót váltott. Az állomás nevét ismételen tudakolta. A katonaság kivonulását táviratilag visszarendelték.

Egy kis számművészet.

— Én is. —

Napról-napra érdekesnél-érdekesebb számféjtési műveleteket olvasunk mostanában. Frankl Móricnak, a zseniális számféjtőnek módszerei ezek, amelyeknek segítségével vasárnap egy olvasónk még azt is kiszámította, hogy most hanyadik században élünk: a tizenkilencedikben-e, vagy a huszadikban.

Gondoltam magamban, ha Frankl Móric ily gyors népszerűsége tett szert számműveleteivel, megpróbálom én is. A népszerűség olcsó dicsőség; de hajh, mit csináljak, ha nekem csak ilyenre telik. Megfogom tehát önöknek mutatni egy rendkívüli módszert, amelynek a praktikus életben már annyi hasznát vettem, hogy az Illés-utca és a Kálvária-tér sarkán egy nagy háromemeletes házam lehetne, ha a szükséges pénz elő tudnám teremteni. De tére tréfa, elő a komoly számféjtéssel.

Módszerem a szorzásra vonatkozik. Én bárkinek hajlandó vagyok bebizonyítani, hogy két egytagu számot fejben vagy papíron oly hosszú módon szorozok meg egymással, mint még előttem senki. Ime például:

$$2 \times 3$$

Ez csak egyszerűen hangzik! Kétszer három — mondanak önök — az hat. Hobó — mondom én — nem addig van a! Könnyű volna ily egyszerűen napirendre térni ily érdekes számművelet fölött. Az én módszerem sokkal komplikáltabb. Ime. Vesszünk egy számot. Mondjuk: 38.

Ez az alapszám, vagy amint én nevezem: kazuár-szám. Az adott számok mindenikét megszorozom a kazuár-számmal, így:

$$\begin{aligned} 2 \times 38 &= 76 \\ 3 \times 38 &= 117 \end{aligned}$$

Most fogom magamat és ezt a két eredmény-számot összeadom:

$$\begin{array}{r} 76 \\ 117 \\ \hline 193 \end{array}$$

Eredmény: 193. Ezt az eredményszámot másodfoku logarszámunk nevezem. Összeadom a számjegyeit:

$$1 + 9 + 3 = 13.$$

Ezen a ponton kezdünk közeledni az eredmény felé: A 13-mat megszorozom 8-cal, kapok 104-et. Ennek veszem a felét, az 52. Most következik a java. Ismét a jó öreg alapszámhoz, vagy mint elneveztem:

kazuar számhoz folyamodom. 88 volt, ugy-e emlékeznek még rá: Levonom ezt a számot az 52-ből.

52
- 38
14

Marad tizenégy. Most következik a végső művelet:

Az eredményt el kell osztani kettővel, s az így nyert mennyiségből egyet le kell vonni.

Tizenégy osztva a kettővel: 7. Ebből levonok egyet, marad : 6. Eredeti feladatunk volt:

2 × 3

S most ime az eredmény: 6.

Azt hiszem, ez mindenki előtt világos és könnyen érthető. Praktikus haszna nem valami nagy, de újításnak igen érdekes. Egyrésztől nem holmi léha, gyors számítás, hanem alapos és komoly, hosszú művelet, másrésztől pedig sokkal biztosabb, mint a régi.

A miniszter már rég elfogadta volna az iskolák számára, ha nem volna személyes ellenségem. De egyszer, amikor még a miniszter egyetemi tanár volt, egy nagybátyám, aki körorvos volt Aninán és egy jómódu újhelyi nőt bírt feleségül...

De ezt majd máskor mondok el.

—o.—

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Nemzeti Színház. Lánzy Ilka, mint visszazsuzdított tag, ma lépett föl először a Vájkul Cyprienne-jében. A közönség zajos tapsal üdvözölte, amikor megjelent a színpadon. Magunk is szívesen látjuk Lánzy Ilka asszonyt a Nemzeti Színház ensemblejében, de nem a Cyprienne szerepében. Cyprienne egy nagyon, nagyon bohó asszonyka, tele imádatánál meleg temperamentummal és a naivitás igazi kedvességével. A szerelem romantikája föl száll a szeszélyes kis fejébe és annyira megrészesíti, hogy mámorában ideálnak nézi a legelső csinos tökfikőt, akit az utjába akad. Kacérkodik Adhemarral, az unokatestvérével és már-már beleszédül ebbe a szeszélyes szerelembe, mint a pillangó a gertya lángjába. Ekkor kap észbe a férj, a szelemes Des Prunelles, aki bölcs és pszichológus, de mindaddig nem tanulmányozta, nem ismerte a feleséget. Most fönyilnak a szemei. Látja, hogy mit ér a kis menyecske és elhatározza, hogy azt az édes tementést, ezt a gyöngédségre szomjas gyermeket, ezt a vidám, meleg bánásmódra éhes baba-asszonyt megmenti attól a silány, ostoba fickótól és visszahozza magának. Ha Des Prunelles nem látta, hogy Cyprienne alájában romlatlan és naiv lélek, hogy a felesége maga a megtestesült charme és kedvesség, hogy ezt a nyers drágakövet megfelelő bánásmóddal a legszebb ékszerré lehet csiszolni, nem tartaná méltónak arra, hogy megmentsse, visszahozítsa, hanem egyszerűen szelnek eresztén. Cyprienne szerepében tehát csak az a színész adhat nekünk teljes illuziót, aki tele van meleg kedélyvel, szikrázó temperamentummal, akinek az alakításán ott csillog a naivitás üdősége; aki el tudja hitetni velünk, hogy volkálképpen nem egy rosszszagra és hütlenségre hajló fiatal asszonnyal, hanem egy éénk, pajkos gyermekkel van dolgunk, akit nevelni kell, aki szelid lesz, jó lesz, hü lesz, mint a kezes bárány, ha tulhabzó temperamentumát okos és gyöngéd szabályozással kellő korlátok közé fekezik. Lánzy Ilka szép volt sötétvörös parókájával és elegánsabb minden elődjénél, de a kedély gazdag melegsége, a naivitás hamvas üdősége, a temperamentum racionálisan, éppen az a gyerekes báj, amivel Cyprienne hat ránk: hiányzott a játékából. Elénk volt de énlésége nem jött a szívből, nem pattant ki természetesen könnyüséggel a temperamentumból, mint Molnárnéval vagy Csillag Teréznel. Eszéssel, izléssel volt kiszámítva és megjátszva minden, de ész és izlés ott nem elegendő, ahol melegedni akarunk a színész szívében, ahol gyönyörködni akarunk a természetes virág színében és illatában. Lánzy Ilkának voltak sikerei a nemzeti színpadon és a Vígsházban, de milyen szerepekben? Ott voltak sikerei, ahol a sikkes asszonyt mutatta be; ahol nem a kedély meleg hangja, hanem a finom és pikáns szalon-fecsegés volt az uralkodó tónus, ahol az asszony rendkívül csinos és elegáns, de már egy kissé blazirt; ahol a könnyelműség nem a tapasztalatlaniságból, hanem bizonyos frivol életbölcse-ségből fakad; ahol az asszony már elvesztette illuzióját, de még megőrizte a szellemességét és ennek a szellemességnek a révén szkeptikus józansággal élvezi az élete. Ugy gondolom, hogy Lánzy Ilka, aki évről-évre biztosabb lett eszközeinek a használatában: ebben a szerepében fogja betölteni helyét a Nemzeti Színháznál, ahová visszazsuzdított. Tehetségét, tudását, izlését, distingváltságát a beszéd és toalettművészetében örömmel fogjuk méltányolni mindenütt,

ahol a szerep teljesen megfelel jeles kvalitásainak. Lánzy Ilka különben meg lehet elégedve azzal a rendkívüli szimpátiával, amivel visszatért fogadták. Előadás előtt Bóthy László igazgató szíves szavakkal köszöntötte a színpadon. A közönség melegen tapsolta és pályatársai elárasztották virággal. Amikor az első felvonás végén a függöny szétebbent, szinte káprázatos pompában állott a színpadon vagy tíz hatalmas bokréta és ugyanannyi szebbnél-sezbb virágos kosár. A mai ridég és érdeklős százában a szerepetnek ilyen spontán megnyilatkozása valóban kiemelésre méltó. (á. e.)

** Sada Yacco a Vígsházban. Megemlékeztünk róla, hogy a Vígsház vezetősége lépéseket tett Fárishban, hogy a „Japan Duce“-nak elnevezett Sada Yaccot, aki most Loie Fuller párisi színházának a szenzációja, néhány vendég-szereplésre megnyerje. A japán művész tudvalegöl férje társulatának a stárja. A Vígsház igazgatósága a napokban levelet kapott Fárishból Kawakamitól, Sada Yacco igazgatójától és férjétől. A levélben Kawakami elmondja, hogy társulata a párisi kiállítás végeig, vagyis november 1-őig Loie Fuller színházához van köte; a kiállítás bezárása után tizenégy napi vendég-szereplésre Londonba megy a társulat s innét aztán visszatér Japánba. A jövő tavaszon azonban Sada Yacco európai körutra indul s arra az időre a legszívesebben fogadja a Vígsház meghívását. A budapesti közönségnek tehát március vége felé, vagy április első felében alkalma lesz a világhíró jutott japán művésznőt, Sada Yaccot, a Vígsházban megismerni.

** Magyar Színház. A Magyar Színházban ma este a New-York szépet adták Palásthy Sándorral, a kassai Nemzeti Színház tagjával, mint vendéggel. A fiatal vendégművész, akit szerződötési célból léptettek fel, Billy szerepét játszotta könnyedén, pajkos humorral, amelyben sok ötletesség is megnyilatkozott. A vendég fűtyi-számát, amelyet pompában adott elő, megújrázták. Palásthy még a Gyurkovics-lányokban fog lépni. Radványi Gida szerepében.

** Csillag Teréz első fellépése a Vígsházban. Csillag Teréz, a magyar színpadi művészetnek ez a büszkesége és első színpadunknak sok esztendőn át ékessége, aki október elsejével, tudvalegöl, megváltik a Nemzeti Színházról, csak október 15-ikén fog a Vígsház kötelékébe lépni. A művész október első felében néhány vidéki vendég-szereplésre megy, amelyre már korábban vállalt kötelezettséget. Első fellépése október vége felé lesz, amikor, mint már adtuk róla hírt, Meilac és Halványnek A kis mama (La petite mere) című darabjában fog a Vígsház színpadán bemutatkozni.

** Hangverseny. Debrecehből jelent levelezőnk: Fényes sikerrel hangversenyzett tegnap városunkban Rákosi Szidi asszony, a Nemzeti Színház kitűnő művésznője, Fedák Sári, a Népszínház kiváló tehetségű ifjú primadonnája és Polányi Elemér zongoraművész. Rákosi Szidi ragyogó humorral előadott monológokkal aratott viharos tapsokat. Fedák Sári alig győzte ismételni kuplét. Va amennyit ritka bravurral énekelte és el is játszotta kedves pajkossággal. A közönség szintűl megőitötte a termet és pompásan mulatott.

** Szirmai Imre, a Népszínház jeles tagja, október elején kezd meg a Somogyi-konzervatóriumokban tanári működését, mint az énekostályi dramai tanszak tanára. A beiratások mindkét intézetben (Érsebetkörút 44. és Károlyi-körút 2.) az összes tanszakokra még folyamatban vannak.

** A Népszínház főpróbája. A Népszínházban holnap, kedden, déle-öt tartják meg Géczy István Amit az erdő mesél című népszínművének a főpróbáját a sajtó meghívott képviselői előtt.

** A Népszínház új komikája. A Népszínház igazgatósága Erdélyi Margit jőnévű vidéki komikát október elsőjétől tagjai sorába szerződtette. Az új komika legutóbb Halmai társulatánál működött, ahol nagyon kedvelték.

** Khina az Urániában. Az Uránia-színházban szerdán mutatják meg a Khina című újdonságot. Az aktualitással bíró művet Weiss Róbert írta, aki közvevűen a kínai zavarok kitörése előtt járt Kínában. Érdeklős és értéklős tesz a darabot az eredeti fényképfelvételek, közöttük első sorban gróf Zichy Jenő kínai utjában történt felvételei.

** A Vígsház újdonságai. Hauptmann Gerhart drámájának, A takácsok-nak, óriási sikere dacára, mely a hatalmas darabot előreláthatólag hosszú ideig műsoron tartja, a folytatálagos munka nem szünetel a Vígsházban. Tegnap tartották meg az olvasó próbát Valabrigne és Hennequin: Coralie és Társa című bohózatából, mely a párisi Palais-Royal-színházban nemrég szenzációs sikert aratott. A bohózat próbáival párhuzamosan folynak az előkészületek az Anyafarkas (La lupa) című olasz színműből és a Hóbertos Márta című eredeti drámolettől. Mindkét darab női főszerepét Jászai Mari fogja megteremteni. A Lupa előadása a szezon olyan kimagasló eseményének ígérkezik, amely messze felülemelkedik egy rendes bemutatást jelentőségén.

** Krecsányi és a Takácsok. Krecsányi Ignác színigazgató annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy ő a Takácsokat nem, mint mi tévesen írtuk, háromszor, hanem tizenegyszer adta a budai szinkörben. Kárpótlást a darabnak a műsorról való levételért nem kért és nem kapott.

** Magyar primadonna Bécsben. Andran új operettjét: A nagymogul a napokban mutatja be a bécsi Carl-színház. Ebben az újdonságban lép föl először Horváthné-Vukovich Aranka asszony, aki magyar színpadon is elősmert szubrett-tehetséget, most először fogja német közönség előtt bemutatni. A művésznőnek, aki a nagymogul egyik főszerepében fog bemutatkozni, a Carl-színház igazgatósága a most kiadott évi program szerint tág teret nyit tehetségének érvényesítésére.

** Vendég-szereplés. A Városligeti Szinkörben e hónap 27-én Kálmán Margit bemutatkozik a főváros közönségének az Otthon Magdájában.

** Hangverseny Nagyváradon. Recht Sándor hegedűművész, akit a budapesti zenekedvelő közönség is előnyösen ismer, a mult szombaton sikerült hangversenyt rendezett Nagyváradon. Közreműködtek még kivűle B. Csik Irén, Balla Kálmán, Nyáray Antal, Dienzl zongoraművész. A nagyváradi lapok lelkes cikkeiben emlékeznek a fiatal hegedű virtuos hangversenyéről és különösen kiemelik Beethoven hegedűversenyében kifejezésre jutott klasszikus felhangját, nagy technikáját és azt a gyönyörű hangot és meleg érzést, amely hegedűjéből kiárad. A gazdag és változatos műsorban a legzajosabb tapsokat aratta Hubay Jenőnek két új szerzeménye.

** Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. A perzsa sah tisztelőire az Operaházban ma este színekertől Bók bán opera és a Piros cipő ballet zenéjét a Telefon Hírmondó előfizetői is végighallgathatják, amennyiben a Hírmondó közvetleni fogja az előadást. Az opera után érdekes híreket olvastat fel a beszélő újság szerkesztősége, azután pedig 11 óráig még felváltva katonai- és cigányzene lesz hallható a kagylókön keresztül.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Az Erdélyi Irodalmi Társaság, mint Kolozsvárról telegrafálják, ma délelőtt 11 órakor tartotta a városúháza közgyűlési termében, a nyári szünetek után első ielővasó ülést Szamosi János elnökele alatt. Felolvastak: Csengeri János rendes tag: Aeschylus Orestiaijáról és Thury Zoltán vendég Budapestről: Kicsi mesék — nagy uraknak címmel több apró történetet elmcén és magvas tartalommal. A közönség mindkét ielővasót zajosan megélejezte.

○ Az akadémia szünete a jövő hónap elején jár le. A három hónapos vakáció után október 8-án, hétfőn lesz az első ülés, amikor is az I. osztály tagjai jönne össze. Az október havi ülések sorrendje a következő: a II-ik osztály 15-én, a III-ik osztály 22-én ülésezik, október 29-én pedig összes ülés lesz.

SPORT.

** Az Ausztria-díj. Még sok nagy esemény van hátra a bécsi októberi meeting szenzációjáig és a fogadások máris javában folynak a híres versenyre. Ezuttal is meglesz ennek az a szenzációja, hogy Németország képviselteti magát benne és pedig két lóval: Namounával és a kétéves Zuleikával. A kettő közül csak Namouna a komoly konkurrens, de ez aztán nagyon komoly s a németek erősen fogadják. Részünkrol Zászlós a javorit 5 : 1-gyel, Namouna hatszorossal kapható. A többiek 10—20-szoros pénzen állnak.

** Őszi lövészeyek. A holnapi nap programjának a Prince of wales verseny a főszáma; az a régi híres handicap, mely, a mióta a walesi herceg itt mulatásának emlékére megalkották, mindig egyik legvonzóbb száma az ősi meetingnek. Tömdérek ló szokott érte futni. Küzdelmes finishéhez pedig egyenesen hajmeresztő emlékek fűződnék. Tavaly a legnagyobb öldöklés után három ló futott benne holtversenyt: Anuska, Neni és Mindéy. E három közül holnap csak Anuska állhat a starthoz és pedig — hála utolsó orosz futásainak — olyan parányi teherrel, hogy nem lesz esoda, ha ezuttal nem holtversenyben lesz első, hanem egyenesen legaloppozta társait. Tavaly 56 kilóval nyert most 52½ kiló a terhe, s ha az egy évi kort is hozzávesz-szük, kerek egy stone jön ki most Anuska előnyére. Ennyivel lehet most rosszabb, mint tavaly, s mégis legelső rangú kilátása van a díjra. Veszélyes ellenfele egy másik sulyban kedvezően levő ló lesz: Crhyseia, mivelhogy az Üchtritiz-istálló lovai kezdik visszanyerni régi képességüket. Ha meglepetés lesz, ugy az leginkább Fille okozhatja, melynek legjobb távolságot az 1400 méter. Az ősi kancadíj alig vehető el Culture-től. Holnapi típjaink ezek:

I. Gagarin — Szabász.

II. Da komit — Második.

III. Anuska — Crhyseia — Fille.

IV. Culture — Jablanica.

V. Akárhogy — Csillag.

VI. Ne engedj — Felleg II.

** Az ősi kancadíj eredményét leggyorsabban a Telefon Hírmondó adja tudtul mindazoknak, akik nem mehet-nek ki a versenytörre, mert a Hírmondó már az egyes ver-

senyek lefutása után részletes tudósítást olvastat fel, az összeredményt 6 órákor közli a beszélő újság, riadójellet híván fel erre az előzetők figyelmét.

Nyitlér.

Egyévi önkéntesek

Egyenruhákat és felszereléseket legegységesebben és olcsóbban mint bárhol beszerezhetik

TILLER MÓR és TÁRSA

os. és kir. udvari szállítóknál

Budapesten, IV. Központi városház,

— Arjogyzókat kívánatra a cég ingyen küld. —

Dr. Guthi Soma ügyvédi irodája

Budapest, VII., Erzsébet-körút 6. sz. a. van.

(Az e rovat alatt közöltettek nem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A komisz paraszt. Molnár Pál kun-szentmisklósi járásbírósgát albirót azzal vádolja a főügyészség hogy bíróság nem illő magaviseletet tanusit az előtte megjelenő felekkel szemben. Betka József szerint egy tárgyaláson azt mondta a feleknek:

— Egye meg a fene a komisz parasztját!

Törés Arpád tanu szerint az albiró szótárában ilyen szavak is fordultak elő: bestia, bitang, csavargó, sőt ilyen komoly értekezésekben is ki szokott lakadni az albiró ur szentvedelme:

— Csak azt a kutya parasztját irthatnám ki! Zsándárokat kellene ezek háta mögé állítani és agyonlővetni mind, én legalább így tennék. Két Kropacsek-puskák csendőrt kellene mindegyik mellé állítani és keresztül szurni őket. Maguk az okozói, hogy évenként harminchárom millióba kerül az igazságszolgáltatás, mert olyan ügyvel rabolják a bíróság drága idejét, amit a csendőrkáplár huszonöt bottal igazságosabban tudna elintézni... Részeg, barom, disznó, ugy kirugom, hogy be nem teszi többé a lábát.

A tábla dr. Nyeviczkey Antal bíró előadásában tárgyalta ma ezt az ügyet és dr. Vargha Ferenc főügyészhelyettes indítványa után rosszasárra és 67 korona 40 fillér eljárási költség megfizetésére ítélte az albirót.

TÁVIRATOK.

Bécs, szeptember 24. Albert szász hercegrét 12 napi, Henrik hesseni hercegrét 6 napi udvari gyászt rendeltek el, szeptember 27-étől kezdődőleg.

Az ausztriai választások.

Meran, szeptember 24. Báró Dipauli tegnap Schlandnerban programbeszédet mondott, amelyben a katolikus néppárt politikájának kifejtése után kijelentette, hogy a többséget a csehek örül politikájára szétrobbantotta. Az ő pártja és a csehek közt nincs többé kötelék. Ami most fog történni, azt nem tudni, ezért fenn kell tartani az akció szabadságát. Sajnálatos, ha a párt tagjai ígéreteket tesznek az államnyelv és a szolidaritás kérdésében. Ő csak jó katolikus és lojalis tiroli alattvaló óhajt maradni. A szolidaritást pártja nem ellenzi, de nincs kedve alázasosan meghajlani gerinccel felvételét könyörögni. A Reichsrath felhasználása igen szerencsétlen intézkedés volt, mely csak a radikálisoknak lesz hasznukra. Ez nem vezethet a békére. Az abszolutizmus azonban igen aggrálys, főleg a Magyarországgal való viszonyon miatt. A parlamentet tehát munkaképessé kell tenni. Valamely ügyrend oktrojálása hasztonal lenne. A szanálásnak magából a Házból kell kiindulnia. Miután a szónok még számos gazdasági kérdést fejtegetett, a megjelent 150 választó, többnyire parasztok, egyhangulag bizalmat szavaztak neki.

A szerb királyné születése napja.

Belgrád, szeptember 24. A királyné ma születésnapja alkalmából Belgrád ünnepi lobogódíszét öltött. Smederevóba számos küldöttség érkezett, melyek ajándékokat hoztak a királynénak. Szerbiának majdnem összes városai elhatározták, hogy egyes utcájukat a királyné nevével nevezik el. A belgrádi lapok mind diszkardiásokat adnak, melyekben a királyi párt ünneplik és köszönetet mondanak a királynak, amiért kegyelmet adott a merényletperben elítélteknek. Az őssze miniszterek a Takova rend nagykeresztjét kapták, azonkívül a hivatalos lap még számos kitüntetést közöl, valamint kinevezéseket stb. A bajor regensherceg és a svéd és norvég király a király házasságának notifikálására sajátkezü levelekkel válaszoltak.

Bécs, szeptember 24. Nazr pasa, a szultán külön követe ma nyugtatta át ünnepélyes kihallgatáson a királynénak a gyémántos sfofakrendet, a királynak pedig gyémántokkal kirakott aranyórát adott át a szultán nászajándéka gyanánt. A kihallgatást követő disz-

ebéden Sándor király a szultán egészségére ültette poharát és azt mondotta, hogy Nazr pasa küldetésében újabb bizonyítékát látja annak a kitünő viszonyoknak, amely Szerbia és Törökország között szerencsésen fennáll. A király különös sulyt fektet rá, hogy Nazr pasa küldetését éppen a királyné születése napján teljesítette és a szultán ezen figyelméért ugy a maga, mint a királyné nevében köszönetet mond. Igyekezni fog a két ország barátságos viszonyát megőrsíteni és megszilárdítani. Nazr pasa ezután a király egészségére ültette poharát.

Az attasé-kérdés.

Berlin, szeptember 24. A Tageblattnak táviratozák, hogy a francia és a német kormány közt tárgyalások kezdődtek az attasé-állások betöltésének kérdésében. A tárgyalások még nem értek véget.

Katolikus tudósok gyűlése.

München, szeptember 24. Ma délután az összes európai országokból érkezett körülbelül 400 résztvevő jelenlétében megtartották a katolikus tudósok kongresszusának alakuló ülését, melyen La'os bajor herceg és más hercegek és hercegnők is résztvettek. Elnökké Laparent tanárt (Páris) választották meg. Sambucetti nunciusi latin beszédben hangsúlyozta a tudomány és a vallás viszonyának a fontosságát. Landsmann kultuszminiszter, aki a bajor kormány nevében üdvözölte a kongresszust, kiemelte, hogy az egyesület arról akar tanúságot tenni, mily magas becsben tartják a katolikus körökben a tudományos kutatást. A kongresszus hólnap kezd meg munkásságát.

A szultán sógora.

Filippopol, szeptember 24. Konstantinápolyi jelentések szerint Mahmud Damad basa nyilt levelet intézett az örményekhez, amelyben felhívja őket, hogy csatlakozzanak az új-törökökhöz s ezekkel együtt hassanak oda, hogy a mostani uralomnak véget vessenek.

A boerok utolsó harcai.

London, szeptember 24. A Reuter-ügynökség jelenti Lourenco-Marquezból tegnaptól: A boerok elhagyják a határmenten levő állásaikat és átkelnek a határon. Ötszáz boer ideérkezett.

London, szeptember 24. A Daily Mail jelenti Lourenco-Marquezból: Az angolok ellenállás nélkül megszállták Komatiportot. A hidak sértetlenek voltak. A boerok átmenekültek a határon s legyverekkel és sok lövészerrel megadták magukat a portugáloknak. A lapok továbbá egy lourenco-marquezi táviratot közölnek, mely szerint portugál területen a boerok és portugálok közt, akik a menekülő boerokat le akarták legyverezni, összeütközésre került a dolog, miközben több ember megsebesült.

London, szeptember 24. A Daily Telegraph jelenti Lourenco-Marquezból tegnaptól: Hétszáz boer, köztük 14 magasabb tiszti, akiket portugál területen találtak, ma reggel 300 portugál katona által idekísértetett. Délután különvonaton ideérkezett még 300 boer és néhány ir amerikai. Mindnyájukat azonnal internálták.

Hága, szeptember 24. Három angol hadihajó éjjel-nappal a Delagoa-öböl körül cirkál. Alapos a gyanu, hogy ezek a hadihajók Krügeré lesznek. A Gelderland holland hajó parancsnoka utasítást kapott kormányától, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az angol hadihajók erőszakoskodása ellen.

Lourenco-Marques, szeptember 24. Ama boerok összes száma, akik magukat a határon a portugál csapatoknak megadták, 3000-re rug. A boerok őrizet alatt vannak. (Reuter.)

A bolgár-román konfliktus.

Szófia, szeptember 24. A bolgár távirati ügynökség teljesen alaptalannak jelenti ki egy bécsi lapnak azt a közlést, amely szerint a bolgár kormány a Bulgária és Románia közt fennforgó diferenciáknak választott bírói döntés által való elintézését kezdeményezte volna és választott bíróként Vilmos német császárt jelölte volna ki; az ügynökség kijelenti, hogy a bolgár kormány nem tett javaslatot a választott bírói elintézés tárgyában.

Hajóösszeütközés a Márványtengeren.

Konstantinápoly, szeptember 24. Szombatól vasárnapra virradó éjjel a Márványtengerben Gallipoli közelében a Georgie gőzös és a Rostor orosz gőzös összeütközött. Georgie teljesen tönkrement. Az utasokat és a legénységet azonban megmentették. A Rostor gőzös komoly sérüléseket szenvedett.

Leégett színház.

Pétórvár, szeptember 24. Jaltából érkezett jelentés szerint az ottani városi színház leégett.

Zátonyra jutott hajó.

Fokváros, szeptember 24. A Suffolk nevű szállítóhajó Cap-St-Francistól 20 mérföldnyire zátonyra jutott, és abban a veszedelemben forog, hogy elsüllyed. (Reuter.)

A párisi szocialista-kongresszus.

Páris, szeptember 24. A szocialisták kongresszusa ma délelőtt Singer elnöklése alatt ülést tartott, amelyen Jaurès, Furnemont (Belgium), Smith (Anglia), Rosta (Olaszország) vettek részt. A kongresszus megállapította a munkaprogrammot. A francia osztály elnökeivel Renoux és Vaillant választották meg.

Páris, szeptember 24. A szocialista kongresszus ma délután teljes ülést tartott Singer és Vaillant elnöklésével. Singer elnök örömeinek adott kifejezést a francia szocialisták egyértelműsége miatt, melylyel Vaillantot és Renouset a nemzetközi iroda tagjaivá megválasztották. Vaillant meleg szavakban ünnepelte Liebknecht emlékét. A kongresszus ezután folytatta a megbízottak mandátumainak igazolását.

A duxi bányaszerencsétlenség.

Dux, szeptember 24. A Frisch Glück-tárna bejárati légmentesen el vannak zárva. A csöbe szénsavat vezetnek be, hogy az el nem éghető gázokat szaporítsák és így a tüzet elfojtsák. A vizsgálat ma kezdődik; a kerületi bányahivatal a kerületi kapitánysággal együttesen vezeli. A kerületi kapitányság kezdeményezésére segélybizottság alakult. Az adományok a kerületi kapitánysághoz küldendők. Dyk bányagazgató ma meghalt.

Az úszkúbi zavargások.

Konstantinápoly, szeptember 24. Az Agence de Constantinople hivatalos forrásból merített értesülése megeafolja a legutóbbi úszkúbi zavargásokról közölt jelentéseket.

A skuptina egybehívása.

Belgrád, szeptember 24. A hivatalos lap közli, hogy a skuptinát december 29-ikére (6-naptár szerint) vagyis 1901. január 9-ikére (új-naptár szerint) egybehívták.

A pestis.

London, szeptember 24. A Standard jelenti Glasgowból, hogy jelenleg az ottani kórházban 24 pestis-beteg van és megfigyelés alatt 51 ember áll.

Közgazdasági táviratok.

Trieszt, szeptember 24. Az itteni Lewy O. Sándor bankház beszüntette fizetéseit. A passzívák 100.000 forintot tesznek ki s ezzel szemben csak 14.000 forint az aktiva. A Lewy-cég bukása következtében csupa szegény ember károsodik.

Berlin, szeptember 24. A tőzsdén a deroute ma is tartott a lanyha new yorki árfolyam-jegyzések és a kínai komplikációk következtében. Az amerikai vasművek árfolyamhanyatlása és a felső sziléziai vasművekben a munka beszüntetése még növelte az árfolyamok rohamos esését. A közönség nyakra-örv dobálta a piacra az értékeket s ezzel szemben egyáltalán nem mutatkozott kereslet.

Berlin, szeptember 24. Mint a Reichsanzeiger jelenti, a vetések állása szeptember közepén a következő volt: burgonya 2-6, lóhere 3-6, lucerna 2-8, rétek: 2-9. A szép idő az összes kalászos növények behordására nézve igen kedvező volt, csak a takarmánynövények és a burgonya szenvedtek helyenként a tartós szárazságtól, mely az őszi munkálatokat is igen megnehezíti.

London, szeptember 24. (Gabonapiac.) Az irányzat általában nyugodt, állandó. Tengeri 3 p.-vel magasabb. zab lenyha és 6 p.-vel alacsonyabb. Behozatal buza 100.000, árpa 43000, zab 146000 qu. Az idő szép.

New York, szeptember 24. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 10.1/4 (10.1/4). Okt.-ra 10.19 (9.97). Decemberre 9.78 (9.57). New-Orleansban helyben 10.1/4 (10.1/4). — Petroleum: Stand white New Yorkban 7.85 (8.05). Stand white Philadelphianban 7.80 (8.-). Refined in Cases 9.15 (9.35). Credit Balances at Oil City 1.20 (1.25). — Zsír: Western steam 7.50 (7.45). Rohe és Brothers 7.80 (7.80). — Tengeri irányzata szilárd. Szept-re 48.1/2 (46.1/4). Decemberre 42.- (41.1/4). Májusra 41.1/2 (40.1/4). — Buza irányzata állandó. Piros őszi helyben 84.1/4 (83.1/4). Szeptemberre 82.1/4 (83.-). Decemberre 84.1/4 (85.1/4). Márc.-ra 87.1/4 (88.-). Májusra 87.- (87.1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 4.1/2 (4.1/2). — Kávé: Iair Rio 7. sz. 8.1/2 (8.1/2). Szept-re 6.85 (6.90). Novemberre 7.- (7.10). — Liszt: Spring Wheat clears 2.90 (2.90). — Cukor: 4.1/2 (4.1/2). — Őn: 39.- (38.87). — Réz: 16.19 1/2 (16.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, szeptember 24. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buza irányzata állandó. Szeptemberre 78.1/2 (78.1/4). Októberre 78.1/2 (78.1/4). — Tengeri irányzata szilárd. Szept-re 41.1/2 (40.1/4). — Zsír: Szept-re 7.02 (6.97). Októberre 7.02 (6.97). — Szalonna short clear 8.15 (8.10). — Sertészsír: Szeptemberre 10.95 (11.02). Októberre —. — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Őszi divat.

Budapest, szeptember 24.

A lassanként beköszöntő őszi divat új életét hirdeti. Új életet, és új összeállításokra, más kombinációkra ad alkalmat, új gondokat, új fejtevéseket hoz a rövidebb napokkal. A luxus hallatlan arányokat ölt. Az apró, kis semmiségek, a díszítés kimondhatatlan raffinériája észrevétlenül terjed jobban és jobban, és annyira bejelentőnk már, hogy nehéz lesz az egyszerűbb izléshez való visszatérés, ami pedig az eddigi divatkrónikák után ítélve, okvetlenül bekövetkezik valamikor.

Ez a főképpen az apróságokban, csipkék, fodrok, betétek, szalagoeskák díszítésében rejlik divat leginkább a XVIII. század divatját juttatja eszünkbe. Akkor volt még ez a sok semmiséges divatban, az akkori raffinnált izlés találta szépek körülbelül azt, amit mi most.

Sőt olyan új formájú szoknyát hoznak most divatba, ami egészen az akkori *paniera* emlékeztet. Ha ez beválik, akkor teljesen kiszorítja az eddig megszokott szűk szoknyákat. Ez a szoknya oldalt hátrafelé kissé drappirozva van és díszes csat kapcsolja az övhez.

Egyáltalában nagyon sok részlet emlékeztet a XV. Lajos korabeli divatra. A szövetek mintája nagyon hasonlít, a könnyű muszlin, tülllélék, rücsök, fodrok, sőt a cipők és a divatos cipősarkok formája is olyan most. A butorok pedig, különösen a szalómbutorok, egészen azt a kort vallják modeljüknek. Persze még túlnomodott állapotban vettük át annak a kornak a divatját és így esodálatosan ijesztő, de remélhetőleg elemér-dolog ez a *panier*-szerű szoknya. Igaz, hogy az a kor is kacér volt, az is sejtetni akart a rubázkodás raffinériájával, de azért hihetetlen, hogy ilyesmit, ami határozottan természetellenes, a mai realizitikus kor pártoljon. Múltaságos kis epizód maradt fenn ebből az időből, ami bizonyítja, hogy milyen alkalmatlan dolog ez a *panier*. Egy XVIII. századbeli fiatal tiszt, akinek sietős volt az utja, két hülygő mögé került, akiknek a *paniera* egymás mellett az egész helyet elfoglalta a protoáron. Úgyes ugrással átszökött a ruha-akadályon.

A mig az estélyi és koncertruhákra kerülne a sor, addig az ilyen díszes apróságok a pongyolákon, a fogadóruhákban érvényesülhetnek. Rendkívül terjed az a divat, hogy a háziasszony ha fogad, pongyolaszerű házi ruhát visel empire formában, amely ruha azonban nagyon is díszes ahhoz, hogy kényelmes pongyola legyen. Például láttam egyet fehér muszlinból festett virágokkal. Négyzetlegesen kivágva és a nyakon fekete tüllszállal. Sárga gipürből boléro hozzá. Fekete muszlinból, vagy könnyű selyemből is nagyon divatos, vagy pompadurszalaggal, a mely

boléro képez, vagy himzéssel, majdnem mindig fél-hosszú ujjal.

A ruhák szinte kivétel nélkül boléroval készülnek, amelyek nem boléroval van, az is olyan dusan (bouffant) esik vissza a magas övről, hogy boléroknak látszik. — Fekete könnyű selyemruhák nagyon divatosak lesznek a télen, amelyekhez a bluz fekete selyem gipürből van egész egyszerűen és erre rá selyemből rövid boléro, amely alól pöttyögösen látszik a gipürbluz.

Az őszi utcai ruhák színe a havannabarna és a sárgásdrapp. A szoknyák nem igen rövidebbek, mint a mult szezonban voltak. Rövid kabátkákat visenek, vagy pedig hátul a frakkhoz hasonló, hosszú nyulványokkal ellátott kabátokat. Divatosak rövid piros kabátok fekete szoknyához. Nagy sulyt fektet a mostani divat az összeállításra. Nem szabad sokféle színt viselni egyszerre. Nagyon divatos, hogy a cipő és keztyű egy színű legyen. Sötétkék kosztümböz szürke bőrcipőt vesznek, ilyen keztyűt és szürke selyemernyőt. — Hogy teljes legyen a színösszeállítás, a pénzértára is szürke bőrből lehet. Rendkívül divatosak lesznek a pettyes és a skót (schottisch) szövetek. Utcái toaletthez a szoknya kabát színében pettyes bluz készítenek. — Vagy a boléroval készülő ruhához pettyes a bluz, amint elől és a boléro alól kerekken látszik. Sőt egyszerű ruhához pettyes gallért, vagy kihajlított készítenek. A skót szöveteket egész ruháknak is veszik, de szintén legfőképpen így alkalmazták, mint a pettyes szöveteket: bluznak. A szoknyán ivalakban, vagy csucsban végződve, pántok vannak a szoknya színében árnyalt skót szövetből. A kabát is ilyen pántokkal díszítve. Új dolog fekete szoknyához fekete kabát, amely aranyalvan kivarrva, azaz inkább díszítve egészen úgy, mint a tisztí uniformis. Még az epaulettek is megvannak hozzá. Van Trilbyszerű viselet is, hozzá fehér ingeske flanelből most a hűvösebb szezonra, s ha meleg van, linonból, vagy könnyű selyemből.

A kabátformák között is elől jár a boléro. Ez a kis boléro immár három éve tartja magát, diadalmas-kodva a divat szeszélyein és lepipálva összes kabát-konkurrensét. Nagyon divatosak a hosszú kabátok is. Még fekete tafetából is készítik őket fehér libértibélésel. A praktikusabbak azonban fekete vagy más sötét színű posztóból készülnek. Olyanok ezek a kabátok utjabban, hogy a ruhánál körülbelül tíz centiméterrel rövidebbek, mert hát csak nem is lehet olyan sleppes kabátot készíteni, mint amilyen most a ruha. Ez az újítás, hogy a „redingote“ rövidebb, mint azelőtt, nagyon praktikus akar lenni. Végzetes azonban a nőkre nézve, mert amíg hosszú volt a kabát, lehetetlen volt felemelni a ruhával együtt és így le kellett mondani ennek lehetőségéről és belényugodni a változhatlanba. Most azonban nagy erőmegfeszítéssel mégis csak lehet valahogy felemelni, ami aztán olyan fájdalmakat okoz majd a kézben, hogy visszasiříjuk

a csinosabb és kevésbé praktikus egész hosszú kabátokat.

A kalapokon az idén semmiféle szallagdisz nem lesz. Tüll, gáz, musslin és könnyű selyemdrappirozás a kalapdisz. Még a matrőzkalapok is mind könnyű muszlin tüzéssel vannak díszítve, egész laposan a karimára fektetve. Az egyszerű matrőzkalapok helyett valami Wateau-kalap divatos, amelynek lapos a feje és a karimája hajlított ívet képez. Új apró tollakból mozaikszerűen összeállított nagy toll lesz a drága kalapok díszje. A legtöbb kalap *bergère* formájú. Fekete bársony lesz az idén is a legkedveltebb erre a célra.

A mostani divatirányzat, hogy felül sima, alul bő a toalet. A szoknya ijesztő módon bővül. Eddig még a sovány nőknek kedvez a divat, de ha tovább is így alakul, akkor megint a telt nők fogják uralni a világot. Mert lehet-e csufabb annál, mintha a szoknya bő, krinolinszerű, széles formát mutat és felül a simaságból keskeny a váll, soványak a karok és fejletlen a test. Addig is azonban, amíg ez a sok nő által rettegett idő bekövetkezik, ne gondolják a kövér nők, hogy a most divatos *bouffant* derekakat nem viselhetik. Minél ráncoltabb a derék, persze jó szabás mellett, annál kevésbé erősít.

Legcsufabb a mai általában szép divatban a *manche pagode*. Ezek a kéznél kis puffot képező ujjak, melyeknek a puffjai folyton nőnek és ma már sokszor a könyörgő érnek. Vigasztalhat bennünket azonban az a tudat, hogy mint annyi sok a hőbortos divat: ez is mulandó és hogy a divatra mondhatjuk el leginkább: Semmisem olyan állandó, mint a változás.

Maude.

† Uralkodók és a lovaglósport. Az összes európai uralkodók közt a mi királyunkat és Lipót belga királyt említhetjük első sorban mint olyanokat, akik nemcsak passzionátus lovasok, de akik jól is lovagolnak. Vilmos német császár is igen jó lovas, a szerencsétlen véget ért Umberto pedig valóságos kütelességének tartotta, hogy naponta néhány órát lovon üljön. A svéd, a dán és a görög király ösztönk bevallják, hogy ők bizony félnek lóháton, sokkal kényelmesebbnek tartják azt, ha a csapatjaik diszelvonulását fogatból nézik végig. Érdekes, hogy az említett három uralkodó szívesen veszi, ha az udvarhoz tartozó hölgyek az uralkodóikat lóháton kísérik ünneplés alkalmakkor. Az orosz cárné éppenséggel nem ül lóra, mert mint minden mozgás, úgy a lovaglás is erős fejszagotást okoz neki. A portugál király nagyon szenvedélyes lovas, de csak elméletben, mert terjedelmes embonpointje akadályozza őt a lovaglásban. Csak nemrégiben is tréfásan így nyilatkozott: Valóban nem merek lóháton Lisszabon utcáin mutatkozni, mert találkozom esetleg egy — állatvédővel. A bulgár fejedelemnek belső fájdalmai vannak lovag-

REGENY.

QUO VADIS?

(25)

— REGENY —

Irtá: SIENKIEWICZ HENRIK

E szavak után Ursusához fordult és azt mondta neki, hogy most már nincs más hozzátartozója, csak ő, és ezentúl ő tartja atyjának és oltalmazójának. Vigye ki a palotából, vezesse ki a városból és keressen számára rejteket, ahol sem Vinicius, sem annak szolgálai meg nem találják. Akárhova elmegy vele; — túl a tengeren, túl a hegyeken, a barbakóhoz, ahol már nem értik a római szót és ahova nem ér el a császár hatalma. Vezesse el és mentse meg, mert még csak egyedül ő maradt meg számára.

A lygiai mindenre kész volt és engedelmessége jeléül átélte urnője lábait. Actenak — aki esodát várt — most csalódás tükröződött arcán. Hát ez volna az ima összes hatása? Ha Lygiának sikerülne is magát elrejtene, azért a császár megbosszulná magát a hozzátartozókon és ha már minden áron szökni akart, akkor szökjék meg Viniciustól. — Akkor nagyobb volt a lehetőség, hogy a császár, aki nem szeret mások ügyeibe avatkozni, az ifjunak nem nyújt segédkezet az üldözésben és ez legalább nem volna felségvétség.

Lygia is gondolt már ilyen kibuvóra; csak hogy ő nem Vinicius házából, hanem már odament az uton akart szökni! Ittasságában elárulta Vinicius, hogy estefelé érte küldi rabszolgáit és ha ma el is felejték, holnap biztosan eljönnek. De Ursus megőrzi őt ettől, nemde?

Eljönne ugy-e bár és kiemelné őt a gyaloghíntőből, éppen úgy, mint ahogy ma kivitte a triciniumból és azután együtt mennének a nagy világba. Hiszen Ursusnak senki sem tudott ellentállni. Még ez az iszonyatos birkozó sem, aki teg-

nap a triciniumban is győzött. De talán Vinicius sok rabszolgát talál küldeni, tehát legjobb lesz, ha Ursus elmegy Linus püspökhöz s tanácsot és segítséget kér tőle. A püspök biztosan megszánja őt s nem fogja megengedni, hogy Vinicius házába kerüljön és megparancsolja a keresztényeknek, hogy Ursusnak segédkezzenek. Így valószínűleg kimentik őt és kikísérik a városból, mire azután Ursus biztonságba helyezi.

Lygia arcát fényes pir borította és nevetett. Telve volt bizalommal és a menekülés reménye bizonyossággá változott benne. Hirtelen Acte nyakába borult és ajkait szoroson ennek füléhez szorítva, halkán suttogta:

— Ugy-e, Acte, nem árulsz el bennünket? — Anyám árnyékára! — kiáltá Acte, — nem árullak el; csak kérlek tovább az istenét, hogy sikerüljön Ursusnak téged megszabadítani.

Az óriás kék gyermekszemei a boldogságtól sugárzottak. Bármennyire is törte szegény fejét, terveket szőni nem volt képes, de bizott magában, hogy módjában lesz mindazt teljesíteni, amit Lygia tőle kér. Nappal, vagy éjjel, az neki mindegy volt! A püspökhöz el akart menni, mert az az égről tudja leolvasni, hogy minek kell történnie és minek nem; de keresztényt ő maga is tudott volna eleget összetobozani.

Hiszen elég ismerőse volt a rabszolgák, gladiátorok s a szabadok között a Suburában és a hídon túl. Ezer és kettőt gondolta, hogy összehoz. A világ végéig akarta urnőjét elvinni, odáig, ahonnan eredtek és ahol senki semmit nem tudott Rómáról.

Mereven bámult maga elé, mintha tekintetével a régmúltak és messze távollévő dolgokon akarna áthatolni s esendesen mormolá:

— Az erdőbe? — Hej, micsoda erdő! Micsoda erdő!

De fölébredt álmodozásaiból s mindjárt a püspökhöz akart menni és már estére körülbelül száz keresztényvel a gyaloghíntőkre lesni. Még ha nem is rabszolgák, hanem praetorianusok képeznék a kíséretet! — Senkinek sem tanácsolta

volna, hogy az öklei alá kerüljön, még akkor sem, ha vaspáncélt hordott. — Mintha a vas olyan erős volna! Ha az ember alaposan odaüt, még a fej sem állja alatta sokáig.

Mély, de mégis gyermekes komolysággal fenyegette meg ujjával Lygia:

— Ursus! Ne öl! — mondá.

A lygiai dorongalaku jobbival nagy zavarban morogva vakargatta a tarkóját. Hiszen meg kellett menteni az ő „mindenségét.“ Hát nem ő maga mondta, hogy most rajta van a sor? Ugy ahogy, vigyázzni akart magára; de ha akaratlanul is megtörténni, mi lesz akkor? Meg kellett mentenie! Már tudta, hogy mit tesz; — ha csakugyan valami hiba esnék, akkor majd vezekelni fog és olyan szépen fog könyörögni az ártatlan báránykához, hogy az minden bizonynyal megkönyörül rajta. Eszé ágában sem volt, hogy a keresztrefeszített báránykát megsértse; de hát amikor olyan nehéz a keze.

Erső megindultság tükröződött vonásain s hogy ezt elrejtse, mélyen meghajolt és mondá:

— Tehát elmegyek a szent püspökhöz.

Acte körülfonta karjaival Lygia nyakát és könyekben tört ki. Az a sejtelen derengés benne, hogy létezik világ, amely a szenvedések közepette is több boldogságot nyújt, mint a mennyit a császári palota minden bőségével és gyönyörrel egyetemben valaha adhatott; kapu nyílt meg előtte, mely a világgóssághoz vezetett, de méltatlannak tartotta magát, hogy küszöbét átlépje.

IX.

Mikor Lygia Pomponia Graecinára gondolt, akit teljes lelkevel szeretett, heves fájdalomt érezte, de már nem volt kétségbeesett. Edes érzés volt az igazságért bőséget és kényelmet odaadni és bizonytalan vándoréletet kezdenie. Meggyőződése volt, hogy az „isteni mester“ akarata szerint eslelszik és biztosan remélte, hogy mint hű és engedelmis gyermek fölött, ezentúl az a saját személyében fog örködni fölött.

(Folytatása következik.)

ás után, a szerb király meg éppenséggel fél a lótól, de annál nagyobb híve az automobil-sportnak. A fiatal kis spanyol királynak, gyöngye szerveztetére való tekintettel, nem engedik meg az orvosok a lovaglást. Vilma, hollandi királynő, bár rajong a lovakért, nagyon ritkán ül lóra, féltik valami bajtól a hollandok az ő édes Vilmájukat.

— **Egy óári bankett.** A ma lefolyt párisi polgármester-bankett alkalmából nem érdekelten megemlékezni arról a nagy díszesbédéről, amelyet II. Sándor cárhoz adott trónralépésekor székvárosa lakóinak. *Kétszáz-ezer* vendég vett részt ezen az ebéden, egy nyolc kilométer hosszú helyen. Asztalra került ezerötven szék, négyezer juh, négyezer füstölt sonka, százezer sült piszka, ugyanannyi kacska, kétszáz ezer darab sütemény, nem beszélve a tömegtelen mennyiségű kolbászról, füstölt husról. Az asztalokon felállított szökőkutakból említett a bor, a sör, és az orosz gyomornak kedves: vutki. Ebéd végével léghajók kerültek a légbe, tenn szétpukkantak a belőlük mindenféle édesség pottyant az asztalokra. Háromezer zenész játszott az orosz nemzeti dalokat és nyolcvan mozsár döreje zúgott bele az ünnepi hangulatba.

— **A mócosított hazugság.** Mark Twainnek, a világhírű amerikai humoristának, új kötetét jelent meg a napokban. Szikrázó humorral beszéli el a könyvben a többek között egy hazugságának a történetét. Van egy angol barátom — írja Mark Twain — akivel évek hosszú sora óta nagyon jó viszonyban élek. Tegnap találkoztam vele egy omnibusz tetején, beszélgetni kezdtünk és más téma híján egy modifikált hazugsággal álltam elő. Elmondottam az én jó barátomnak, mi módon kerültem ki tavalyi ausztriai utazásom alkalmával a hinártól. Valami kellemetlen tévedés következtében becitáltak a rendőrséghez, s mikor kikérdezett a rendőrszolgálat, az isten tudja miért, de feleltem neki, hogy ugyanahhoz a családhoz tartozom, amelyhez a walesi herceg. Természetesen egyszerre előzékenyek lettek hozzám. Bocsánatot kértek tőlem a tévedésért és valami harminczor is tudomásomra adták, hogy azt a rendőrt, aki a tévedést okozta, legalább is fel fogják kötni. Csak arra kértek, hogy lehetőleg tartsam titokban az esetet, s ezt én meg is ígértem. Angol barátom ekkor beszédembe vágott, hogy hol van ebben a dologban a modifikált hazugság. Hah, feleltem én neki: az a formában rejlik. Én tudniillik egy szóval sem állítottam, hogy az angol királyi családból való vagyok, csak azt mondtam, hogy ugyanahhoz a családhoz tartozom, melyhez a walesi herceg, vagyis az: emberek családjához. Ha az ausztriai rendőrségnek lett volna esze, megértett volna. Hogy nincs neki, arról én nem tehetek. En nem önthetek agyvelőt senki fejébe. Természetesen, minthogy a hazugságom csak afféle módosított hazugság volt, nem

éreztem miatta lelki-furdalást és nagyon jól aludtam éjszakánkat, mert nem mardosok a lelkiismeret.

— **Vakmerő tolvaj.** Érdekes eset foglalkoztatja most a genfi rendőrséget. Az utóbbi négy hét alatt Genfben számos betöréses lopás történt, a nélkül, hogy a titkos rendőröknek sikerült volna a tettes nyomára jutniok. Egymásután érkeztek a feljelentések a világos nappal történt lopásokról. A napokban telefonon jelentette egy zálogház tulajdonos a rendőrségnek, hogy egy fiatal ember a rendőrség által lopottnak jelzett tárgyakat akar elzalogosítani. Azonnal a zálogházban termett egy csomó titkos rendőr és ott egy teljesen ismeretlen, serkedő bajszú fiatal embert találtak. Az a gyémánt nyakűt, amelyet el akart zálogosítani, rajta volt a Hotel National szállóból lopott holmi listáján. A fiatal ember a azonnal bevallotta, hogy ő a tettes, a neve: Müller Gaston. Valósággal dicsekedett a tetteivel s ugy adta elő a dolgot, hogy míg a vendégek ebédeltek, ő egészen a negyedik emeletig zavartalanul felment. Egy szobaját sem volt bezárva, ő tehát minden értékes dolgot zsebre vágott. Romanov orosz gróf lakásából gyémántokkal és rubinokkal díszített mellitűt lopott, egy másik szobából ékköves aranyórát. Mikor egy jó csomó ékszer volt a zsebében, lement sétálni a szálló kertjébe, azután meg bement az étterembe és kényelmesen meg is ebédelt. Nap-nap után betört magánlakásokba is, de mindig csak egyedül. Társa sohasem volt. Egész vagyont lopott néhány hét alatt össze. Arra a kérdésre, hogy miért lopott, azt felelte, hogy nagyon rövid idő alatt gazdag akart lenni.

— **Tolvajravaszág.** Egy bordeaux-vidéki derék, öreg szőlőműves meglátogatta a párisi kiállítást. Találkozik a napokban a Bastille-téren egy bekötött arcú alakkal, aki szomorúan sétál fel és alá. Megszólítja.

— Mi baja, barátom?
— Irtóztatóan fáj a fogam, legjobban szeretnék a Szajnába ugrani a járdalomtól. Egész életemre lekötözte, édes öregem, ha onnan a patikából hozna nekem valami fogcsépet. Tessék itt egy tízfrankos, én magam nem vagyok képes a járdalomtól elmozdulni. Az öreg elmegy, elhozza az orvosát és részvétellel jelen kér.

— Másra nincs szüksége?
— Volna még karbols gyaptra de... de...
— Micsoda de?...
— Hát hogyan bizzam én magára azt a tízfrankost?
Erre felébred a délfrancia érzékenysége.
— Nos, megmutatom, hogy én jobban vélekedem magáról.

Szólt és vidékies bizalommal átadta a százötven frankot tartalmazó tárcáját annak a kitanult járdataposónak, aki csak erre várt és természetesen hült helye

volt, mire a jó öreg bácsi karbols gyaptról visszavált. Mikor a rendőrségnél feljelentette az esetet, a rendőrszolgálat nem tudta, bosszankodják, vagy nevelsen-e ezen a hihetetlen naivságon.

— **Arokép és valóság.** Satátáságos pör játszódott le nemrégiben Genfben. Tízennégy ballet-táncosnó pörölte a szinidirektorát, mert ez nem fizette meg nekik a járandóságukat. A vádlók barátai is megtöbbszörítették a tárgyalási termet és oly pokoli lármát vittek végbe, hogy a hívtárszolgák a rendfenntartásba beleszültek. Előállott a vádlót színházigazgató és így szólt: A tekintetes bíróságnak fogalma sincs arról, mennyire becsapnak bennünket a színházi ügynökök. Remekbebbnél remekbebb arcképeket küldenek nekünk s mikor azután az arckép tulajdonosa megérkezik: — megrémülünk. Egyik csunyább, mint a másik. Hogy többet ne mondjak, van közöttük sánta, üvegszemű, pupos... Nem folytathatta tovább, mert a vádlók kara közbevágtott: Nem igaz! Nem igaz! Nem igaz! Bebizonyítjuk, hogy nem igaz! És tényleg elő is állott néhány, hogy megmutassa ép szemét, hátát. Az elnök esendet kér. Bejő egy tanu: a színházi sugó. A sugó pózba vágja magát és à la Zola így kiált: J'accuse! Vádolom én is az igazgatót. Ennekem is tartozik. El is itélték a vádlótat tizenkétezer frank fizetésére, s mikor a tárgyalótermet elhagyta keservesen jegyezte meg: Ezek az átkozott arcképek engem tönkre tesznek...

— **Amerikalasan.** Egy Kanzaszban megjelent újság írja a következő napihírt: Hétfőn egy idevaló leány intett a zsebkendőjével egy idegennek és keddén már egy pár lett belőlük. Szerdán az asszony megfenyegette férjét a seprővel és csütörtökön a férfi beadta neje ellen a válókeresetet. Hja, a villamosság a gyorsaság korát éljük.

— **A téntahal.** Zsilip egy társaságot kalauzol az akváriumban. A téntahalhoz érnek. Valaki kérli.
— Mit eszik ez a téntahal?
— Itatót, — feleli Zsilip.
Szólt és repült.

— **A kis elbizakodott.** Hadnagy (akáfoa levelet tépdés): Szeret... nem szeret... szeret... nem szeret. Tehát: nem szeret? Ejnye, furcsa ezen a vidéken a növényzet?

Ötletek.

A humor a poézis gyermeke, aki mosolyogva játszik az anyja könyveivel, amelyeket ez az ismeretlen apa után sir.

Sok író van, aki csak akkor tud írni, ha füstöl. Sokan csak az utóbbit tudják.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Irta: RUDYARD KIPLING

60

Rhatore sok előkelő vendéget várt, akiknek a maharádzsa-kunvár esküvőjének a tiszteletére kellett megérkezniök. Bárókat, fejedelmeket, uralkodókat vártak észak és dél felől, akik rengeteg erődítéssel és nyomorúságos falusi viskókkal rendelkeztek, hűbérurakat, Mevarnak mákkal pettyezett kövér lapályairól és rádzsákat, akik egyenlő ranguak voltak a királylyal. Természetesen nagy kísérettel, emberek és lovak nagy csapatjával jött mindegyikük.

Olyan országban, ahol mindenkinek, aki érne akar valamit, törzsfáját legalább nyolcszáz esztendőre kell makulátlanul kimutatnia, az előretűtés kérdése nagyon kényes és mindenki féltékenyen vigyáz arra, hogy a szomszédnak fölösleges tisztesség ne jusson. Hogy a sorrend annál bonyolódottabbá váljék, mindegyik fejedelem még a házi dalnokát is magával viszi, s azok aztán Gokral Sectarun hegedőseivel kapnak hajba. A sátrak mögött a földbe vert karóknak egész sora következett, amelyekhez a lovakat kötötték oda és a kékes, pirosas foltokkal tarkálló paripák egész nap kapartak és nyertettek csaknem a földig érő bársony nyeregtagarók alatt. A lerongyolódott hadnépség, amely valami husz államból a városból vetődött egybe, pipázva és jálékkal eltozlatva ült nyeregben, vagy pedig étvódva osztozkodott az ételeken, amelyekről a maharádzsa nagylelkűsége gondoskodott. Vagy száz mérföldnyi messzeségből kolduló barátok és mindenféle vallásbeli vándor papok sereglettek össze a városban, s lazaeszní ruházatuk és fekete kámszájuk és hamuval bemázolt meztelenségük Tarvinnak egynémely mulatságos perccet szerzett. Vérben forgó szemmel bátran jártak sátorról sá-

torra, s hol fenyegetődze, hol nyoszörögve alalmaznát csikartak ki.

A fogadó is megtelt új jövevényekkel, főként kereskedelmi utazókkal. Hogy a maharádzsa ebből az alkalomból az adósságait megfizesse, ez nem igen volt remélhető, hanem újabb megrendeléseket biztosra lehetett venni. A város friss rózsaszínű és fehér mázolásról pompázott s a főbb utcaik tele voltak bambusz-állványokkal a tűzijáték számára. A házakat az utca felől alaposan megtisztogatták és fehér agyaggal megvakolták, a bejáratok pedig jázminággal és gyűrűvirág-bokrétákkal öveztek. Mindenféle a tömegektől zsufoit utakon mozgó elarusítók törték magukat, s arcuk verejtékével édességeket, üvegalárisokat, oleső ékszereket, angol tükröskéket és főként sólymokat kínálgattak, vagy pedig méltóságos pálcavívők, hatalmas ezüstös jelvényeivel ékeskedve, a maharádzsa kocsijának csináltak utat. Negyven koci járt-kelt és amíg lo volt és amíg löszerszám akadt, még ha ugy kellett kötelekkel is toldozgatni, addig az uralkodó méltóságán alul lett volna, hogy minden kocsiba ne négy lovat fogasson. Mivel ezek a lovak nagyon rosszul vagy egyáltalán nem voltak kocsizós szoktatva, s mivel Rhatore suhanéinak lelkes örömlükben már fényes nappal kellett a békákat és rakétákat eregetni, az utca képe meglehetősen „elevennek” volt mondható.

A sziklamagaslat, amelyen a palota állott, szinte gomolygó vulkánál alakult át, mert szakadatlanul érkeztek a méltóságok és mindegyikük elvárta a rangjának kijáró kellő mennyiségű üdvözlést. Ha a fegyverek dördülése közben szünet támadt, akkor bádanghangszerek recsegették nem éppen dallamos hangokat, amelyek a vörös falaktól sokszorososan visszaverődtek a tájakra. És minden pillanatban megnyílt egyik-másik kapu s egy-egy tiszt ugratott elő az egész legénység élén; a legények cifra, mint őszszel a fácanakas, frissen olajozott bajuszok harciansan a fulük mögé csavarva. Vagy ünnepiesen vonult fel egy elefánt, az ezüstös hordozókat aranyosan

himzett, térdéig lelőgő skarlátpiros bársonytakaróján himbálva s természetadta kürtjelet maga gondoskodott arról, hogy az utjából kitérjenek. Hetven elefántot kellett a királynak ezeken a napokon etetnie, s mivel egy-egy ilyen állatnak annyit zöltakarmányra volt szüksége, mint amennyit a hátán elbirt és azontul még osekély harmincegyven font lisztet is elvart, hát bizony megérezte egy kissé ezeket a vendégeket az államháztartás. A láрма, a zajongás, az idegen kollégák jelenléte egy-egy ormányost időnként ugyan-aknak megvadtított. Akkor hirtelenben lerángatták róla a bársonytakarót, kötelekkel és láncokkal beköbba verték és két bőlebebe vérmérsékletű elefánt között fél mérföldnyire a várostól az Amet partján jártatták, ahol kedvére bömbölhetett és táncolhatott, aminek azonban néha az lett az eredménye, hogy a lovak a karóikat kirángatták és a sátrak között vadul nyargalásztak. Pertrab Singh, a királyi testőrség parancsnoka most fényesen bemutatkozhatott. A nap minden órája alkalmat adott neki arra, hogy csapatja élén meglehetősen fontosnak látszó megbízatásokat közvetítsen a várostól a sátrakhoz, a sátraktól a városba. A fejedelmi látogatások viszonzása maga két napig tartott. Minden fejedelem rögtön a megérkezése után teljes kísérettel a palotába sietett, s fél órával később a tetőtől talpig drágakövektől szikrázó maharádzsa visszaadta a látogatást az ezüstös királyi fogatban, a fegyveres csapatnak pedig mindkét helyen jelezni kellett ezeket az eseményeket. Az éjszakai esőné is legfőlegb csak reggel felé állott be, mert a vándor muzikusok, vásári énekesek, mesemondók, táncosnók, vaskos birkózók és mindenféle más csavargó népség óriási mennyiségben járt sátorról sátorra, hogy művészetét bemutassa. Ha ez a zsbongás elesőndesült, akkor annál tisztábban hallatszottak a templomból a kagylók rekedt hangjai és Ketty minden egyes ilyen kagylóhangot a maharádzsa-kunvar fájdalmas nyögésének vélte, akit végtelen imádkozásokkal és vezeklés-sokkal készítették elő az esküvőjére.

Komoly dolgokban is mindig a maga oldalán lássa az ember — a nevetelket.

A színészek a kedvező kritikát többnyire készpénznek veszik. Többnyire annak adják is.

A pirulás az ártatlanság névjegye és utlevele.

Hogyan gyógyulnak meg beteg kormányok? Ha nem vesznek be semmit.

Ha az ember a pénzt kölcsönzi: jó — ha visszakeri, rossz barát. Az ember sohse legyen tehát jó barát, hogy rossz ne legyen...

A filozófia nem kenyérpálya. De a kenyérpálya az egyetlen filozófia.

Gyűlöld a szegénységet és — támogasd.

A cazarismus olyan mint a kandalló. Csak egy oldalán melegít.

Napirend.

Naptár. Kedd, szeptember 25. — Római katolikus: Kleofás. — Protestáns: Kleofás. — Görög-orosz: (szeptember 12.) Autonóm. — Zsidó: Ros. Has. — Nap két 5 óra 36 perckor. — Nyugszik 5 óra 35 perckor. — A hold két reggel 7 óra 13 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 52 perckor délután.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 5 óra 52 perckor. A persza sah Budapestén. Délelőtt: Az új parlament, a földalatti villamos vasút, a kereskedelmi és közlekedési múzeum megtekintése. — Délután: Látogatás a királyi palotában. — Este: 6 óra körül a Hungáriában. — Este: Fél nyolc óra körül díszelőadás az Operában. Osztrák énekesek második napja délután negyed 3 óra körül. Magyar vívókör ülése este 7 óra körül. Rákossy vívóterem, Váci-utca 36. sz.

Ruházóterem a kir. zálogházak terézvárosi intézetében délután fél 2 órától fél 6-ig.

Nemzeti Múzeum. Regisztár nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíj mellett tekinthetők meg.

Teknológiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Iparmúvelésügyi múzeum és iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Scabaldalmi levéltár (Erszébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. Oszlop-utca) nyitva délelőtt 10—1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Académiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani Múzeum (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szaknyelvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Kertész mintárai és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a hazai-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városi ügyintézők nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi

A fiut most épp oly kevésszer látta, mint Tarvin s ha a maharadszánál audienát kértek, mindig ez volt a felelet:

— A papok vannak nála.

Tarvin az egész rhathorei papságot elátkozta és átkozta a fakirokat, akik minden lépten-nyomon az utjába akadtak.

— Adná isten, hogy ennek az örült históriának vége volna már! — ez járt mindig a fejében az ünnepek egész ideje alatt. — Egy egész évszázadom még sincs Rhathore szamárá!

Csaknem nyolc napig szakadatlanul tartó ünnepi zűrzavar és izzó hőség után, miáltal a nép rikkó színű ünnepi öltözékéitől véggépp fejfájást kapott az ember, ugyanazon az uton, amelyen Ketty jött, két európai kocsi jött meg öt angol férfit és három hölgyt. Kevéssel megérkezésük után az új vendégek közömbös szemmel bejárták a várost, láthatóan kedvetlenül a miatt a kötelességük miatt, hogy a legforróbb évszakban tanui kell hogy legyenek egy gonoszottnak, amelyet nemcsak megakadályozni nem tudnak, hanem még jóvá is kell hagyniok jelenlétükkel.

A főkörmányszág ügyvivője, vagyis az alkirályságnak radsputánai hivatalos képviselője tudtára adta a maharadszának kevéssel azelőtt, hogy tőle, mint felvilágosodott és szabadelvűen gondolkodó uralkodótól elvárják, hogy az Indiában szokásos korai gyermekházasságot abba hagyja és fiának csak tíz esztendő múlva választ feleséget. A maharadsza ezzel szemben a népének elképzelhetetlen idők óta szent szokás hatalmát és jelentőségét és a papok óhaját állította szembe és vonakodását az amugy is gazdag kalkulált kórházban adott fejedelmi ajándékkal enyhítette.

Tarvin a maga részéről éppenséggel nem értette, hogy egy kormány miképpen nézheti nyugodtan az ilyen istenkáromló bohózatot, amelyet esküvőnek kereszteltek el, s amelynek két gyermek esett áldozatul. Csakhamar bemutatták az ügyvivőnek, aki nagy kíváncsiságot mutatott az Ameten folyó munkálatok iránt. Ha ezekről a munkálatokról kérdezősködtek, amelyekkel épp

kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Hanusz kávéház Király-utca sarkán, esténként a magy. kir. honvéd zenekar hangversenye.

Ehm János étteremben Nemzeti Színház épület minden este Banda Marci és fia hangversenye.

Putzer György étteremben Deák-tér, minden este Schreier negyed-hangversenye.

Somassy Orfeum. Eden színház.

Ferenzi kávéház. Csóka nemzeti zenekarának hangversenye.

Folles Caprice esténként új műsor.

Tátra kávéház Király-utca Tordajó női zenekarnak hangversenye.

Keleti kávéház. Csömöri-ut Kiss János balatonfüredi hírneves zenekara hangversenye.

Ottón kávéház minden este 8 óra körül Banda Marci veje Dajna Balogh Rudi hangversenye.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde. Az izraelita ünnepek miatt a forgalom a gabonatözsden egész napon át szünetelt.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 2101 darab juh, — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű nyírott ürü 44 f-től 46 f-ig, kivételesen 49 f. 1 kg.-ként, vagy 38 k-tól 44 k-ig páronként), középminőségű ürü (nyírott) 40 f-től 42 f-ig, kivételesen — f. kg.-ként, vagy 30 k-tól 36 k-ig páronként, angol keresztelés anyajuhok 36 f-től 42 f-ig, kiv. — f-től — f-ig, vagy 23 k-tól 32 k-ig, (középminőségű gyapjas — f-től — f-ig, kivételesen — f. kg.-ként, vagy — k-tól — k-ig páronként, kosok legjobb minőségű — — — — — fillér, páronként — korona, kivételesen — — — — — korona, rackajuhok — — — — — fillér, páronként 24—27 1/2 korona szerbiai juhok páronként 20—24 korona, romániai juhok páronként — — — — — korona, kivérsi juhok páronként 18. — — — — — korona, kecskék — — — — — korona páronként. A zsidóünnep miatt kevés vevő volt a vásáron, az árak kg.-ként 2 fillérrel csökkentek s a felhajtás egy része eladatlannak maradt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A terenzvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-lővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi szeptember 24. Készlet 447 darab, Erkézzet 721 darab. Összesen 1168 darab. Eladatot 850 darab. Maradt 318 darab. — Napi árak: 120—180 kilogramm súlyban 94—98 koronáig, 220—280 kilogramm súlyban 96—100 koronáig, 300—380 kgr. súlyban 96—100 K-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilós 88—92 koronáig, Malac 84—88 korona 100 kilónként. A vásár élénk volt.

Bécsi vágómarhavásár. Szeptember 24. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtott: 3809 darab magyar fajta, 329 darab galiciai fajta, 25 darab bukovinai fajta, 1102 darab német fajta, összesen 5265 darab szarvasmarhát.

Jegyzetek: 100 kilogrammonként élő súlyban: magyar hizőkök I. minőségű 74—78 fillér, kivételesen 80— — — — — fillér, II. minőségű 66—72 fillér, III. minőségű 58—65 fillér, galiciai hizőkök I. minőségű 72—74 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 66—71 fillér, III. minőségű 60—65 fillér, német hizőkök I. minőségű 80—84 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 70—79 fillér, III. minőségű 64—69

oly kevéssé jutott előre, mint a Naulakhával, ezt csaknem személyes sértésnek tekintette, s egyáltalában nem mutatkozott közlékenynek, ellenben kérdésekkel ostromolta az ügyvivőt, hogy miképpen vélekedik a palotában folyó szegénytelen esetről. Miután pedig az ügyvivő kijelentette, hogy ez a lakodalmosdi politikai szükség, akkor Tarvin az e fajta politikai szükségről olyan módon nyilatkozott, ami arra bírta a tisztviselőt, hogy merevvé váljék és ezt a bárdolatlan amerikai olybá vegye, mint ahogy a menaszériák fenevadait nézik. Ez a találkozás tehát ennél következtetése semmiféle közöledést nem eredményezett.

A társaság többi részével jobban megfert Tarvin. Az ügyvivő felesége, magas termetű fekete haju hölgy, s olyan eszaldból való, amely a gyarmatok igazgatásában jó idők óta részt vett, meglátogatta a kórházat és alaposan tanulmányozta Ketty működését. Mivel pedig asszony volt és nem állami tisztviselő, világosan megmutathatta, mennyire vonzó neki ez a szomorú szemű tevékeny leány, aki olyan kevés feltűnéssel végzi a dolgait. Ez okból nagy buzgósággal látott hozzá, hogy ezt az urhölgyet mulattassa és neki a kedvében járjon, az ügyvivőnek pedig érdekes különnek jelentette ki őt.

— Mert különnek ám mind ezek az amerikaiak, — tette hozzá. — Akármennyire okosak is, azért a bogara megvan mindegyiknek.

Ebben a lármas mozgásban sem feledkezett meg Tarvin arról, hogy Topaz polgára és azért sokat beszél az ügyvivőnek a messze prairie áldott városáról, amelyet a szive annyira bálványozott. A „bűvös városnak“ mondotta, vakmerően kijelentve, hogy Amerika nyugati részében általában így hívják. Nem untatta ez az urhölgyet, az ügyvivőnek kedvére való volt az ő társasága.

(Folytatása következik.)

fillér. Legelő ökör 50—60 fillér, bika és tehén 100 kilogrammonként 40—66 korona. Kivételesen 68—70 korona.

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde az izraelita ünnepek miatt kezdetben üzletellen volt, csakis közúti vasut-részvényekben fordult elő egy-két kötés. Később azonban berlini és bécsi alacsonyabb jegyzések mellett a vezető értékek csekély forgalom mellett ellanyhultak. A zárlati nyugodt maradt.

Vautak és ércváltak változatlanok.

Az előtőzsde. Üzletellen volt, csupán közúti vasúti részvényekben volt csekély forgalom.

A déli tőzsde. Berlini alacsonyabb jelentésekre az összes nemzetközi értékek áriolyamai ellanyhultak. A forgalom korlátolt volt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 651.—649.50—650.—. Magyar hitelrészvény 670.—667.—. Osztrák-magyar államvasut — Rimamurányi vasut 530.—529.— korona.

A helyi értékek piaca csendes.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 651.75. Magyar hitelrészvény 663.—. Leszámlító bank részvény 445.—. Rimamurányi vasut részvény 530.50. Osztrák-magyar államvasúti részvény 606.—. Közúti vaspálya részvény 603.—. Villamos vasúti részvény 290.— korona árfolyammal.

Államadósság.

Table with columns: Pénz, Áru, Pénz, Áru. Lists various financial items and their values.

Záloglevél, elsőbbségek.

Table with columns: Pénz, Áru. Lists various bank and financial items.

Bankok.

Table with columns: Pénz, Áru. Lists various banks and their services.

Takarékpénztárak.

Table with columns: Pénz, Áru. Lists various savings banks.

Biztosító-társaságok.

Table with columns: Pénz, Áru. Lists various insurance companies.

Közlekedési vállalatok.

Table with columns: Pénz, Áru. Lists various transportation companies.

Malmok.

Table with columns: Pénz, Áru. Lists various mills.

Iparvállalatok.

Table listing various industrial companies and their share prices, including 'Pallas' Irod. és Nyomdai Rt., 'Posti Kőnyomda Rt.', 'Alat. Waagkölcsön Rt.', etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets (sorsjegyek) such as 'Bazilika-sorsjegy', 'Bécsvárosi nyerkölcs', etc.

Pénznekem és váltók.

Table listing exchange rates and prices for various currencies and goods, including 'Magyar vagy osztrák arany', '20 frankos arany', etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerü hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Table listing market prices for various commodities like wheat, corn, and oil, with columns for item names and prices.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, szeptember 24. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) Az izraelita újévi ünnep miatt egyáltalán nem volt kőtés. Az üzlet teljesen szünetelt.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde a zsidó főünnepnek következtében gyenge. A déli tőzsdén is gyenge az irányzat. A zárlat valamivel javult. Bécs, szeptember 24. (Magyar értékek zárlata.)

11.97. Német bankváltók 118.32. 4 2/3%-os ezüst járadék 97.— Osztrák koronajáradék 97.55. 1861-iki sorsjegy 195.— Osztrák hiteltörlesztési részvény 651.— Unionbank 548.— Osztrák Länderbank 417.— Osztrák-magyar államvasút 665.50. Elbavölgyi vasút 459.— Alpesi bányarészvény 461.— 20 frankos arany 19.30. Londoni váltó 242.05. Bécsi Tramway Litt A. 271.— Bécsi Tramway Litt B. 267.— Lípót köhő —. Az irányzat zavart.

Bécs, szept. 24. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hiteltörlesztési részvény 668.— Angol-Osztrák bank 274.— Bécsi bank-egyesület 490.— Union bank 548.— Länderbank 417.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 666.25. Lombard 110.— Elbavölgyi vasút 460.— Északnyugati vasút részvény 450.— Dohányrészvény 296.50. Rimaurányi vasút 531.— Alpesi bányarészvény 461.50. Májusi járadék 97.20. Magyar koronajáradék 90.80. Török sorsjegyek 106.50. Német birodalmi márka 118.38. Napoleon d'or 19.30.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 24. (Tőzsdéi tudósítás.) A mai tőzsdéi forgalomban minden forgalmi területen ismét a realizálásokra való hajlam volt érezhető, amely jelentékeny árfolyamcsökkenésekre vezetett; különösen kohó- és bányarészvényekben. A részvétel az izraelita újév következtében csökkent. Elkedvetlenülég hatott a hatalmak nézeteltérése a kínai kérdésben. Állampapírok csöndesek. Vasutak közül amerikaiak gyöngyök, vezetésen Northern-Pacific és szeptember második hetének kevesebb bevétele. A tőzsde második órájában a bányarészvények nyugodtak, huta-részvények többnyire gyengék. Magánészváltások kamaltal 4 2/3%-os. Utimpénz 5 1/2—5 3/8%.

Berlin, szeptember 24. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírajáradék 96.50. 4%-os osztrák aranyjáradék 97.00. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 90.30. Osztrák-magyar államvasút 141.10. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltó 84.45. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.10. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 167.75. Aitaños villa-moszlói Edison 200.25. Gelsenkirchen 183.80. Laura-kohó 187.10. 4 2/3%-os ezüstjáradék —. 4%-os magyar aranyjáradék 95.50. Osztrák hiteltörlesztési részvény 203.30. Déli vasút 25.25. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.10. 4%-os új orosz kölcsön 95.75. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 93.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trusi 149.75. Harpeni 171.75. Az irányzat nyugodt.

Berlin, szeptember 24. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januárja. Esti forgalomban Osztrák hiteltörlesztési részvény 203.30. Osztrák-magyar államvasút 141.30. Déli vasút 25.25. Északnyugati vasút —. Elbavölgyi vasút —. Orosz bankjegy készpénz —. Buschthelrad 270.50. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, szeptember 24. (Zárlat.) 4 2/3%-os ezüst-járadék 95.90. 1860. sorsjegy 132.75. Déli vasút 24.80. 4%-os osztrák aranyjáradék 98.— Osztrák hiteltörlesztési részvény 203.50. Osztrák-magyar államvasút 140.75. Olasz járadék 93.70. 4%-os magyar aranyjáradék 95.75. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, szeptember 24. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírajáradék —. 4%-os osztrák aranyjáradék 97.80. Magyar koronajáradék 90.50. Osztrák-magyar bank 121.30. Déli vasút 25.30. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltó 204.27. Bécsi bankjegyek 122.50. Villamos részvény 125.90. 3%-os magyar aranykölcsön 77.30. 4 2/3%-os ezüstjáradék 96.10. 4%-os magyar aranyjáradék 95.65. Osztrák hiteltörlesztési részvény 202.50. Osztrák-magyar államvasút 141.30. Északnyugati vasút —. Bécsi váltó 84.35. Párisi váltó 812.75. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 235.—. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, szeptember 24. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januárja. Esti forgalomban Osztrák hiteltörlesztési részvény 203.30. Osztrák-magyar államvasút —. Déli vasút —. Osztrák aranyjáradék —. Olasz járadék —. Laura-kohó 180.50. Harpeni 174.30. Discont —. Alpesi —. Bécsi bankjegyek —. Az irányzat szilárd.

Páris, szeptember 24. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 710.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 98.—. Osztrák Länderbank —. 3%-os francia járadék 100.75. Ottománbank 537.—. 3 1/2%-os francia járadék 102.12. Alpesi bányarészvény —. Déli vasút —. 4%-os magyar aranyjáradék 97.25. Párisi bankrészvény 1110. Olasz járadék 93.60. Francia törlesztési járadék —. Osztrák földhitelezési részvény —. Török dohányrészvény 228.—. Az irányzat lanyha.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 24. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (párónként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fiatal nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) 97—98 fillérig. Fiatal közép (párónként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 96—97 fillérig. Fiatal könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 98—99 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli súlyban) 96—97 fillérig. Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 95—96 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig.

ronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli súlyban) 96—97 fillérig. Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 95—96 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 94—95 fillérig.

Sertéslelés szám 1900. szeptember 22. napján volt készlet 38.632 drb. — 1900. szeptember 23. napján elhajtattott 911 darab. 1900. szeptember 23. napján elszállított 993 darab. 1900. szeptember 24. napjára maradt készletben 38.550 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 24. —

Kinevezések. A kereskedelmi miniszter Loász István miniszteri szemelendő miniszteri számvizsgálóvá, Farkas Bertalan miniszteri számvizsgáló miniszteri szemelendőné K. Kubányi Emil fizetetlen miniszteri irodaségvezető miniszteri számvizsgáló, a földmívelésügyi m. kir. miniszter Lauffer István okleveles állatorvos a m. kir. állatorvosi főiskola sebészeti tanszékéhez, az évi szeptember hó 15-től két évre, tanársegéd névezte ki; továbbá nevezett főiskola körbontani tanszékéhez Balázs Kálmán szigorú állatorvos osztályos gyakornokul alkalmazta, Kovács Károly gyakornokul, két év tartamra, tanársegéd névezte ki; Sterba Gyula okleveles állatorvos pedig ugyanezen tanszékhez osztályos gyakornokul alkalmazta. Einszt Kálmán egyetemi tanársegédet a m. kir. földtani intézetbe ideiglenes minőségben vegyészre nevezte ki, Feischer Gyula bakony-náni lakos Veszprém vármegye zirci járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg; a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Minkwitz Matild pozsonyi állami főiskola leányiskola segédtanítóját jelen állásában véglegesen megerősítette, Maximovics Demeter okleveles tanítót a csemeti községi elemi iskolához rendes tanítóvá kinevezte.

Népmagányosítások. Kiskóra Zsibors József nagycsányi illetőségű pécsi lakos Zsigmondra, Lamberg Ignác budapesti illetőségű ugonytani lakos Takácsra, Waldmann Ignác kapuvári illetőségű budapesti kávis, valamint kiskóra Irén, Henrik, Géza, János, Dezső és Margit gyermekei Erdőre, kiskóra Weiberger Áron budapesti illetőségű ugonytani lakos Vidára, Friedmann József litvánovai illetőségű eperjesi lakos Fényesre, Fink Henrik győrei illetőségű budapesti lakos Tolnaira, Löwinger Samu győrszeri illetőségű ugonytani lakos Lantosra változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. A huszti a öhvátainál adóztási állás 14 nap alatt; az aradi törvényszék területén a kisjenői a járásbírói állás 2 hét alatt; a felvinci járásbírósnál irmoki állás 4 hét alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, szeptember 24.

A norvég partokhoz egy mély atlanti depresszió érkezett, mely északnyugaton erősebb légáramlást és lecsapódásokat okoz. A magas nyomás magva mind kisebb területre húzódik össze és ma reggel keleti Magyarországon és Románia fölött van.

Az európai időjárás tulajdonképpen részben még a magas nyomás hatása alatt áll.

Hazánk időjárásában nincs lényeges változás. Küldés: Déli szelekkel felhősebb, de egyébként száraz és meleg idő várható.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) for various locations like Inn, Duna, Tisza, Bodrog, etc., with columns for date and water level in meters.

Hotter diätetikus állatgyógyászati praeparatumal, az ujkor legkivalóbbjál. Hotter sertésőrsora I. és II. szám. Agril-táppor lovaknak és szarvasmarhákknak. I csomag 80 kr. Hotter-treningshidija, mosóvíz lovaknak és szarvasmarhákknak I vagy II trt 20 kr. Hotter-absorbinoja, kozm. mosóvíz lovaknak, I/II üveg 6 frt, 4/3 frt 50 kr.

'The Gresham' életbiztosító-társaság Londonban. Magyarországi fiók Budapest, V. Ferenc József-tér 5-6. a társaság házában. A társaság vagyona 1899. december 31-én — kor. 177,060,451.— Évi bevétel biztosítások és kamatok 1899. évi december 31-én — 30,835,871.— Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződéseik, valamint visszavárások stb. után a társaság fennállása óta (1848) — 383,793,872.— Az 1899. évben a társaság 6838 kötvényt állított ki — 56,097,103.— Összeg értékekben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiad, továbbá ajánlatokat, díjmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet-főlkia Budapestben, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városban.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1900. szeptember hó 25-én.
A perzsa sah 5 felsője tiszteletére.

Bánk bán.

Eredeti nagy opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzte Erkel Ferencz. Szövegét írta Egressy Béni.

Személyek:

II. Endre	Beck	Petur bán	Ney
Gertrud	D. ösné	Biberach	Szendrői
Ottó	Kies	Solyom mester	Mihályi
Bánk bán	Arányi	Udvarmester	Kornai
Melinda	F. Pevny I.	Tibore	Takáts

A piros cipő.

Tánclegenda 4 képpen. Zenéjét Mader Raul szerzte. Szövegét Read H. írta. Choreografiáját Hassreiter J. készítette.
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. szeptember hó 25-én.

Faust.

Tragédia 6 szakaszban. Irta Goethe. Ford. Dóczy L.

Személyek:

Faust	Somló	Szomszéd	Oszi
Méfiatofeles	Gyenes	Órész paraszt	Abonyi
Wagner	Gabányi	Föld szelleme	Egressy
Tanítvány	Zilahi	Margit	Máricus
Bálint	Horváth	Mártha	Vizváriné

VIGSZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. szeptember hó 25-én.

A takácsok.

Színmű 5 felvonásban. Irta Hauptmann Gerhart. Fordította Komor Gyula.

Személyek:

Dreissiger	Szathmáry	Anna	Varsányi
Dr. issigerné	Rostanyi	Wiegand	Szerény
Pfeifer	Tapelczai	Schmidt	Vendrei
Neumann	Gyöző	Horing	Gyöngyi
Gyakornok	Erdősi	Wittig	Kazajozgy
Weinhold	Gyöző	W. nglerné	Szerény G.
Kittenhaus	Márai	Baumert	Kereszturi
Kittenhausné	Márai	Hilsenó	Nikó
Bácker	Fenyvesi	Reimann	Nánázy
Baumert	Gá	Heiber	Kassay
Ansorge	Balassa	Weber	Kovács
Hilse	Hegedűs	Fiedler	Mezei
Gottlieb	Bihari	Ullrich	Gyárfás
Lujza	Jászai	1. fiatal takács	Erdélyi
Mika	Halász	2. "	Ács
Jäger Mária	Góta	3. "	Kardos
Baumertné	Hunyady	1. takácsassz.	Jeney V.
Emma	Berzetei	II.	Báthori
Berta	Nógrády	Utazó	Bárdi
Frici	Soltész	János	Kassay
Heide	Dayka	Emmy	Kapossi
Kutsche	Rónaszéky	Takácsfiu	Bodnár
Weizel	Vendrei	Földmives	Nánázy
Weizelné	Makróczy	Erdész	Lévay

NÉPSZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. szeptember hó 25-én.

Párisi élet.

Operette 4 felvonásban. Irta Méilhac és Halévy. Fordította Reiner Ferenc. Zenéjét szerzte Offenbach.

Személyek:

Gondremarck	Németh	Gondremarckné	Bán
Ponta	Kenedich	Gabrielle	Küry
Frick	Kovács	Metella	Kápolnai
Raoul	Szirmai	Pauline	Bárdy G.
Bobinet	Raskó	Urban	Ujvári

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. szeptember hó 24-én.

Az asszonyregement.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irta: Reiner Ferenc, zenéjét szerzte: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Személyek:

Szerencsy	Kardos	Böriska	Fenyvesi
Északi	Margó	Piroska	Béres M.
Mariska	Gombaszögi	Mandl Manó	Sziklai
Juliska	Horváth	Rézi	Láng Etel

Kezdeté 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kedd, 1900. szeptember hó 25-én.

Páris 1900-ban.

Irta Salamon Odón.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Kedd, 1900. szeptember hó 25-én.

Felfordult világ.

Fantasztikus operette 3 felvonásban. Irta Blum és Toch, fordították Makai és Molnár. Zenéjét szerzte Serpette.

Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1900. szeptember hó 25-én.

Árendás zsidó.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Ehm János éttermei a Nemzeti Színház épületében

Ma és mindennap **Bandi Marci és fiai** kedvelt zenekara hangversenyez. Színház után friss étlap.

KELETI KÁVÉHÁZ

VII. CSÖMÖRI-UT 14. SZ. Ma és minden este hangversenyez a Balaton-Füredi hírneves zenekar **KISS JANCSI** vezetésével.

GROSZ ÖDÖN Ferenci kávéházában

Ujvilág és Rostély-u. sarok. Csóka közkeveltségű zenekara estonkint hangversenyez. Folytonos kizsoltalat. Separék. Mérsékelt árak. **PUTZER** pince-éttermeiben Deák-tér. Ma és minden este **SCHREYER**, II. Vilmos császár által kitüntetett hegedűművész hangversenyez. — Számos látogatásért esedezik **Putzer György** vendéglős.

OTTHON KÁVÉHÁZBAN

Ma és minden nap az **Kerepesi-ut 9. szám. Banda Marci** veje **Dajna Balogh Rudi** debreceni közkeveltségű zenekara hangversenyez. Tisztelettel Jellinek B.

Legelsőbbrendű birtekberlet!

850 hold elismert legkínőbb szántóföld 6-50 hold rét, buza, reppa, sörárpa, roz, és cukorrépának'alsalmas, igen szép és termékeny vidéken, 10 perc nagyobb városhoz és vasúthoz, magyar holdja 12 frtért és az összes adóval bérbeadó. — Csak komoly reflektánsoknak közelebbit!

Österreicher Bernátnál N.-Kanizsán.

Somossy mulatóban.

Utolsó előli hét. **Continental**

Fantasztikus látványosságok vállalata.

Ma este 8 óraker **High-Life előadás.** Szellemelek és kísértetek eredeti idéztetése.

Don Juan a pokolban, fantasztikus némajáték utokzatos idéztetéssel. — Casztrolí val romjában. — Az ördög'atoka. — Kísértetek táblája. — Flamina, a pokol leánya. — Repülő fejek.

Az élő metamorfózis. American Bioskop új műsora.

Opera comique, előadják a **misztikus törpék.** Tr. ubadour, Cavaleria Rusticana stb. stb.

Az illúziók palotája. THE UJ MŰSOR.

GHOST Virágzó kaméliák, Bachus-ünnep. Kama Soutra csodái. **A nemzetek zászló-Hölgyek és urak régtől ünnepe.**

CAI INET. Páratlan siker! Páratlan siker!

A rémes műterem. Verner Amoros nagy némajátéka.

Óriási élőképek tára.

4104/1900. szám.

Tüzifa eladási hirdetmény.

Alulirt m. kir. erdőhivatal zárt írásbeli ajánlati tárgyalás utján áruba bocsátja a szomolnoki m. kir. erdőgazdálkodás "A" üzemszázly I., II., III., IV. és V. vágósorozatában található mintegy 70,000 ürköbméter fenyőtüzifa anyagot egy (1) korona és huszonegy (24) fillér kikiáltási ár mellett.

Az 1200 koronányi bantánpénzzel ellátandó ajánlatok **f. évi október hó 9-én délelőtt 11 óráig** az alulírott erdőhivatalnál nyújtandók be.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek alulírott m. kir. erdőhivatalnál és szomolnoki m. kir. erdőgazdálkodásnál megtekinthetők.

Szóvárt, 1900. évi szeptember hó 11-én.

M. kir. erdőhivatal.

Vegyen iskola

5 frttól kezdve tiszta gyapjuszővetségi Kohn Heilmann és fiai az **"Angol szabóhoz"** címzett legnagyobb férfi és gyermekruha áruházában Budapest, Károly-körut 12.

815ny

5 frttól

kezdve tiszta gyapjuszővetségi Kohn Heilmann és fiai az "Angol szabóhoz" címzett legnagyobb férfi és gyermekruha áruházában Budapest, Károly-körut 12.

Szabott árak.

FOLIES CAPRICE.

9 óraker Ma új műsor. 9 óraker **Eine grosse Kinderel.** Bohózat

10 óraker **Báró és bojár.** Bohóság.

11 óraker **Hotel Narrenhaus.** Bohózat. Irta: LEITNER H.

Kezdeté a nagy nemzetközi **birakversenyeknek** az allatkerti círcsban szept. 29-én, szombaton

FRIED A. óras és ékszerész Kerepesi-ut 2. szám.

2 frtért Sternberg Armin. és Testvere cs. és kir. udv. hangszer-gyár

zongora-osztálya Kossuth Lajos-utca 22. Károly-körut sarok. Zene-palota.

Ugyanott hírneves gyártmányu zongorák és pianinók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Veszek zálogházi céduliat régi arany ezüst árú brilliánt és gyömbánt árú a legmagasabb árak mellett

mint Párisban (Casino). — Berlinben (Wintergarten). — Bécsben (Busch Circus). Hamburgban (Circus) mindenütt órási sikerrel.

A budapesti nagy díjért 5000 korona. Küzdelem a világbajnokságért.

Második bővített kiadásban, esinos kiállításban és tetszetős alakban megjelent:

"MIRJAM"

Irta: **Dr. KISS ARNOLD,** veszprémi főrabbi.

Remek nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó imádságos könyv.

Ára: Vászonnkötésben 2 frt 50 kr. Bőrökötés 3 frt 50 kr.

Csonttánuzatu díszes kötés 5 frt Legfinomabb bőrökötés 6 frt.

Kapható: a "Budapesti Napló" kiadóhivatalában József-körut 18.

VII. Magy. kir. szab. osztályosorsjáték

100,000 darab sorsjegy, 50,000 nyeresemény, 13,160,000 korona összegben.

Főnyeresemény egy millió kor.

Árak az I-ső osztályhoz:

1 egész sorsjegy 12.— kor. | 1 negyed sorsjegy 3.— kor.
1 fél " 6.— kor. | 1 nyolcad " 1.50 kor.

Teljes utánvétel mellett megrendelések nem eszközöltetnek.

Váltóüzletti Részvénytársaság
BUDAPEST — V. ARANY JÁNOS-UTCA 31.

1992. szám.

Tölgyfa eladás.

A nagybányai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó láposbányai m. kir. erdőgazdálkodás alábbi vágás-területein kihasználható tölgyfatörzsek eladására iránt zárt írásbeli versenytárgyalás hirdetik, melyre az ajánlatok f. é. október hó 15-én d. e. 10 óráig a fenti főerdőhivatalnál nyújtandók be.

Fehérszéki vágástér 20. e. k. h., törzsszám 2422 drb kikiáltási ár 15,251 kor. 76 fillér, bánatpénz 1525 kor. Győkeresi vágástér 47. s. k. h., törzsszám 2305 drb. kikiáltási ár 107,942 kor. 76 fillér, bánatpénz 10,794 kor.

Az árverési és szerződési feltételek a fenti főerdőhivatalnál és a láposbányai m. kir. erdőgazdálkodásnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők és kívánatra elküldetnek. Ezekről eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok következőkkel felirattal látandók el: „Ajánlat 1900. évi 1992. számhoz.

Nagy-Bányán, 1900. évi szeptember hó 13-án.

M. kir. főerdőhivatal.

Magy. kir. államasutak. Üzletvezetőség Debreczenben.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államasutak Debreczen állomásán létesítendő emeletes áruleadási iroda és laképület építési munkáinak foganatosítására ezenel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőképpen kiállított és felbepözgetett ajánlatok legkésőbb f. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig a m. kir. államasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Az épület tervei, a szerződési tervezet és a feltétlfűzetek a m. kir. államasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafenntartási és építési osztályában, valamint a Debreczen állomásán levő osztálymérnökségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költség-számlás díj nélkül megszereshetők.

Az ajánlatok borítékai a következőkkel felirattal látandók el: „Ajánlat a Debreczen állomásán építendő áruleadási iroda és laképület munkáira.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi szeptember hó 28-án délelőtti 11 óráig 1600 azaz egyezer hatszáz korona teendő a készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jogszert utolsó napi árfolyam szerint, de a névértékét meg nem haladó mértékben fogadhatók el. Az üzletvezetőség fentírtja magának az ajánlatok közt a szabad választási jogát. (Utánnyomás nem díjaztatik.) Az üzletvezetőség.

Lampel Róbert (Wodlaner J. és Fiai)

és kir. udv. könyvkereskedés kiadásában, Budapest, Andrassy-ut 21. sz. a. megjelent és a nagym. magyar kir. vallás- és közokt. ministerium által

általános engedélyezett elemi népközpontok, kaphatók minden könyvkereskedésben:

Magyar Abo és olvasókönyv, Görög-Schön-Trajer-étől	40 f.	16163-1890
Ugyanaz, az olvasókönyv, Görög-Schön-Trajer-étől	40 f.	42574-1892
Ugyanaz, az olvasókönyv, Görög-Schön-Trajer-étől	6 kor.	16163-1890
Abecés könyv, Vargyas Endrétől	28 f.	71060-1895
Fall olvasókönyv, Görög-Schön-Trajer-étől II. oszt.	4 kor.	
Magyar Haza- és népkönyv, Görög-Schön-Trajer-étől II. oszt.	1 kor. 24 f.	4954-1890
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok számára, Rember Károly-Győrffy János-Hortobágyi Antal-étől. Az I. oszt. számára	1 kor. 30 f.	
II. o. sz. 48 f., III. o. sz. 48 f., IV. o. sz. 48 f., V. o. sz. 48 f., VI. o. sz. 48 f.		
Magyar olvasókönyv a kath. népközpontok		

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kürt 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések... Kereslet...

KERESLET. Kereskedelmi vezgött szorgalmas és ügyes leány...

Pénzkölcsönt kiskorúlag fűvárosi honoráriumok, közhivatalnokok és katonatisztek részére...

Zongoratanár. kiváló szakemberrel és tanítással kintnó eredményesen...

Király-utca 89. szám alatt egy nagyobb utcai lakás...

Reményi M. mű-hangszerezt legújabbképek árjegyzékét olvasta...

Köznevelőosztály Felülvizsgáló 4 firt Ferenc József-kürt 4 firt...

Breuer nővérek dohányszővedése, Teréz-kürt 54. szám alatt.

Alulírott uradalmi főbörnökseknél egy eredeti ellenőri állás van...

Egy ház 1 emeletes VII. ker. Csömöri-utcon, külterek, 600 m² telken...

Jobb úri házakhoz szakemberként ajánlok, esetleg gazdaságnak is...

Parisien diplomá emsége a tréba-privé le français, les parisienne...

Cheviot öltöny 16 firt, Loden öltöny minden színben...

Rothberger Jakab, Kristóf-tér 2. 1-ső emelet.

Engelmann Mór gyorsátvitel, IV. ker., Kálmán-tér 2. szám.

Franké Pál könyvkereskedése, IV. Gróf Csáky-féle palota.

Butorozott szoba szepen butorozva, egy utcai udvari szoba...

Nevelőneket, tanítókat, gyermeknevelőket, benneket, kárnyitok...

Cimbalom, pedál, uj, ocsón eladó. Tavasz-utca 7., ajtó 4.

Rothberger Jakab es. ós kir. udvari szállítónál Budapest, IV. Váci-utca 6.

Uj Korszak. Valamikor megeshetnek az apró hirdetések...

Jambrikovits dohányszővedése, csepeli-utca 50. (Takarékp. épül.)

Eckstein Bernát hirdetői iroda, V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.

Harisnyák, ocsón és szepen megfellejtve. Gópkőtelep, Váci-utca 67. szám.

Kitűnő szabóné ajánlók: házakhoz és házhoz kívüli mérésekkel...

Justitz Leopold, lodenruha-specialista BECS, IX., Währingerstrasse 48.

Használt ruhák utjakrakieseriteltnek és elegmasabb árban bszámitatnak.

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Fischer J. D. hirdetői iroda, IV., Zsiborja-utca 7. szám.

Gyakornok íttészelt felvételt. Erzsébet-kürt 44. I. em. ajtó 12.

Bérbeadó, ÜDÖT-ut 15. nagy sarak bolt és több rendbeli lakás igen olcsón.

Álmatlanságnak, orrosszer nélkül gyógyítható...

Ló eladás. Egy világos sárga 17 markos herelt 6/8 éves hiba nélküli...

Bérgyökösök, mely törlesztéssel, ajánl főbörnökseknél egy eredeti ellenőri állás...

Rögtön átomító és szépitő árulunk. Legjobb a világon! Ártalmatlan! Zártan!

Goldberger A. V. hirdetői iroda, IV., ker., Váci-utca 9. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vashámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Új szoba teljesen külön beáratással a fűrészbavállal, nagy vagy helynek nagy olcsón kiadó.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Leopold Gyula hirdetői iroda, VII., Erzsébet-kürt 14.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Mosse Rudolf hirdetői iroda, VII. ker., Károly-kürt 9. sz.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Mező Antal hirdetői iroda, V., Mezőfalva (Haas-palota).

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Schwarz József hirdetői iroda, V. ker., Marokói-utca 4. sz.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Tenczer Gyula hirdetői iroda, IV. ker., Szerviztér 8. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Sikray Samu hirdetői iroda, Budapest, Váci-kürt 13.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Kernberg Rozália dohányszővedése, VIII. ker., Múzeum-kürt 18. sz.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

IFJ. Nagy Ottó könyvkereskedő, Múzeum-kürt 3. sz. (Nemzeti Színház bérháza).

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Nemzetsek A. J. ügyvéd, Pest-ér 8. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Rohonczy Ilona dohányszővedése, Andrássy-ut 48. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Szántó Mór dohányszővedése, IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Sopronyi V. dohányszővedése, VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Toldi Lajos könyvkereskedése, II. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Zipser és König szemétkereskedése, Andrássy-ut 4. szám alatt.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Andrássy József, Andrássy-ut 59.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Blockner J. hirdetői iroda, IV. ker., Szt. István 6. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 5.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Goldgruber Mór könyvkereskedő, Buda H. Fő-utca 17. szám.

Állami alkalmazott déntant főgokazású pénzszeszű állást keres. Bóvölgyi a kiadóban.

Vászhámr és lakatos Mihály Grác 65-szemesedőben, 25 lövedék, németlaka vidékén, 2500 firtól kezdve.

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

Leány Havellack 5 firtól feljebb. A tegőbb csak a tirolinál

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

CRÉME DE FANCHON a 3 sziv vedéjével

Abudapesti Napló apró hirdetései naponként megjelennek a főváros egész területén.